

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leto 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Poziv na Slovence! Št. II v vedno večji nevarnosti.

Politični nasprotniki delajo na vse mogoče načine, da bi potisnili slovensko mejo prek Št. Ilja v Slov. goricah na jug do Maribora in do Drave. Nobeno sredstvo jim ni preostudno, samo da dosežejo svoj cilj. Začeli so delo, ki je povzročilo celo v nemških konservativnih krogih, ki pa v zadnjem času nam niso nič manj nasproti v narodnem oziru, veliko nevoljo. Pošiljajo v Šentiljsko občino samo pruske našeljnice — protestante. Treba je pazljivega in vstrajnega dela nasproti takim nakanam. Pozivljemo v prvi vrsti Šentiljsko občino in pa Št. Iljčane, ki še imajo v srcu nekoliko ljubezni do lastne grude, da ne oddajo ne pedi zemlje tem tujezem. Naprosimo jih, da nam takoj naznanijo, če hoče kateri domačin prodati svoje posestvo, in nam javijo, če je mogoče kupiti kako drugo domačijo. Slovenske rodoljube po širni Sloveniji pa prosimo, da skrbe za to, da si tisti Slovenci, ki želijo nakupiti na tujem posestvu, izberejo ravno ta kraj za svojo novo domovino.

Bratje Kranjci! ki si hočete urediti novo gospodarstvo in si ustanoviti dobro ognjišče, zglašite se! Zemlja je tukaj rodovitna, ki boste donašala dovolj dohodka; vi pa boste pravi obmejni stražniki, neustrašeni bojevniki za narodne svetinje. Na resno delo! Prosimo tiste, ki bi se hoteli naseliti v Št. Ilju in nad Mariborom, da se zglase v uredbištvu „Slov. Gospodarja“, ki hoče voditi to akcijo. Druge liste pa prosimo, da nas podpirajo z objavo naših pozivov v tej zadevi.

Kmetje na graškem vseučilišču.

Kmetje na graškem vseučilišču! Ta klic odmeva ne samo po Avstriji, ampak po celem izobraznem svetu. Liberalci se penijo od jeze, ko izgovarjajo te besede, krščansko ljudstvo pa jih izgovarja s ponosom. Občuduje vrle nemške katoliške kmete, ki so šli braniti na graško univerzo (vseučilišče).

Podlistek.

Zgodovina Jarenine v Slov. gor. in zajedno kmetskega stanu na Spodnjem Štajerskem.

Gabriel Majcen.

(Dalej.)

Beseda Slovenca, kot sužnja, ni veljala nič, zato tudi pred sodnijo revež ni našel milosti. Ni se sam mogel zagovarjati, mogel je to storiti le kak svobodnik, če je hotel. Zato pa se je največkrat razsodilo s takozvano božjo sodbo; obsojenec je n. pr. moral položiti goło roko na razbeljeno želeso; ako je rama recimo v treh dneh zacelila, bil je spoznan nedolžnim, sicer ne. Vrhu tega je sužnje sodilo drugo sodišče nego svobodne in tudi po drugih načelih. Tudi so se sužnji drugače kaznovali nego gospoda; gospoda le z denarnimi globami in v skrajnosti z izgubo svobode, sužnji z zaporom, pretepanjem, z raznovrstnim mučenjem in s smrtjo.

Skratka, suženj se ni smatral za človeka, ampak z živino vred za bitje, ki je zgolj za delo, h kateremu se je priganjal z bičem, palico ali šibami. Ker je Nemcem Slovenec bil suženj, je v tem času beseda „Slave“, ki so jo Nemci rajši izgovarjali „Sklave“, dobila pomen „suženj“, v kateri obliki ga ima še danes.

Na duhovniški zemlji se je Slovencem godilo bolje; zato je tedaj nastala prislovica: Pod duhovno gosposko je dobro biti.

lišče) svoje sinove dijake pred napadi od surovega liberalnega dijaštva.

Liberalci, naj si bo mlad ali star, nemški; ali slovenski, je nestrenpen do druge mislečih. To svojo nestrpnost kaže tudi s surovo silo, kjer ima moč, kjer je nima, pa z zmerjanjem in začavljanjem. Nemški liberalni dijaki v Gradcu so že mnogokrat do krvavega natepli katoliške svoje tovariše. Našli so pri nekaterih profesorjih dosledne zagovornike. Letos pa je nemško-liberalna nestrpnost dorastla do vrhunca, in enkrat so že s silo zabranili, da katoliški mož, ki je dovršil svoje študije, ni mogel biti promoviran (povišan) na čast doktorja. Mladi liberalci niso dopustili, da bi se tudi katoliški dijaki smeli ob takih prilikah pokazati v svojih študentovskih nošah, kakor so takšne pri nemških dijakih v navadi. Nočejo jim priznati dijaških noš, češ, vi nimate kot katoliški dijaki istih pravic ko vni, vi ste manj vredni.

Casniki katoliških nemških kmetov so že večkrat opozarjali, da pridejo sami varovati katoliških dijakov, če bodo liberalci tako predprzni. In kmet drži svojo besedo točno, ako jo da! Zadnjo soboto dne 16. maja bi moral zopet biti promoviran katoliško nemški dijak Aldrian doktorjem prava. Od 200 do 300 katoliških nemških kmetov je prišlo ob tej priliki v Gradec, da so pričele visoke slovesnosti svojega somišljenika, in ako bi bilo treba, da so mu tudi v pomoč proti liberalcem. In zadnje je bilo treba!

Kmete so spremljali državni in deželnini poslanci Hagenhofer, Huber in Wagner. Ko so prišli pred vrata, vseučilišča, sprejela jih je tamkaj liberalno-dijaška tolpa s kričanjem, psovjanjem in zmerjanjem. Tudi slovenski liberalni dijaki so se udeleževali tega poučnega, falotskega dejanja. Rjuli so nad kmeti, ki jim vzdržujejo visoko šolo. Kmetje so hoteli vstop v vseučilišče, da so prisjeti pri slovesnosti. Toda liberalni dijaki so jim ga zabranili. Prišel jim je na pomoč tudi rektor (ravnatelj) visoke šole, ki je istotako kmetom branil vstop. En profesor je kričal z nadstropja dol nad kmete. Začel se je pretep. Na obeh straneh so padali udarci z dežniki, palicami in pestmi. V tem trenotku je razglasil rektor, da katoliški dijak Aldrian danes sploh ne bo promoviran doktorjem. Kmetje so se vrnili v mesto. Liberalni dijaki so za njimi kričali, zmerjali ter peli zasmehovalne pesmi. Odlikalni so se med sravnitelci kmetov slovenski liberalni dijaki!

Vladajoči jezik, to je jezik gospode, je bil nemški; zato je lažje izhajal oni suženj, ki se ga je priučil in posluževal; vsled tega se je mnogo Slovencev raznaročilo.

Karol Veliki je leta 814. umrl. Zemljišča so se tudi oddajali njegovi nasledniki in tudi Slovence držali dovolj trdno, vendar je vladna moč za 100 let oslabela. To so porabili Slovenci na Ogrskem in Slovani, bivajoči severno od njih, ki so tudi nosili frankovski jarem, da se ga otresejo. Začetnik temu gibanju je bil moravski knez Mojmir in res se je ustanovila takozvana Velikomoravska slovenska država, ki ni pripoznavala nadoblasti frankovske. Pred Mojmirom je moral neki slovaški knez imenom Pribina, bežati in je pritekel k Frankom. Frankovski kralj mu je podaril deželo, ki je ležala deloma v Slovenskih goricah, deloma na Ogrskem. Glavno mesto ji je bil Blatograd blizu Blatnega jezera; tudi Radgona in Ptuj sta spadala v to deželo. Gorotan je ostal pri Nemcih.

To nam je treba vedeti, ker se hočemo dotakniti legende, ki se v Jarenini in bližnjih krajih pričovedujejo sv. Cirilu in Metodu. Legenda pravi, da da sta sveta brata na potu v Rim po Slovenskem Stajersku oznanjevala božjo besedo, prenočila in maševala v Jarenini, kakor tudi maševala pri Sv. Benediktu. Ker si to pričoveduje pripravno ljudstvo, in je, v kolikor se življenje svetih bratov zdaj pozna, vse, kar se pričoveduje, bilo mogoče, je verjetno, da legenda sega res v one čase nazaj in poroča golo istino. Navedeno se je moglo zgrediti na prvem potovanju v Rim, ker sta se le tega udeležila oba brata; to je bilo 867; Ciril se iz Rima ni več vrnil. Na potu iz Velike Moravske sta se, kakor je dokazano, delj časa mudila v Blatogradu. Naravno

Opisali smo ta dogodek, da zvedo naši kmetje, kako se obnašajo liberalni profesori in dijaki proti njihovim nemškim sobratom. Liberalci, in v tem niso nič boljši tudi slovenski liberalci, zaničuje kmeta iz vse svoje duše, prilizuje se mu, le, kadar potrebuje kmeta, kakor recimo pri volitvah.

Nesramno pa je tudi početje liberalnega slovenskega dijaštva ob tej priliki. Večinoma so kmečki sinovi, a v Gradcu gredo proti sobratom svojih očetov, da jih zasramujejo. Pridružujejo se v izgredih, kadar se gre proti kmetom, nemškim liberalnim dijakom, od katerih dobivajo zaradi svoje narodnostni tolikokrat batine, pridružujejo se onim, ki jih le kot neljube goste poleg sebe trpe in jih smatrajo kot manj vredne. Fej takim slovenskim dijakom! Grdo je, da ližejo po pasje ponižno pete svojim nemškim flačiteljem, da lazijo za njimi kot prilizajoči se sužnji, da pozabljujo na dobljene batine in se oskrunajoč svojo narodno čast vsiljujejo oholim nemškim liberalcem. Sramota takim slovenskim petolizcem!

Državni zbor.

V seji dne 15. maja se je nadaljevala stvarna razprava o zvišanju domobjaških rekrutov. Toda za razpravo ni bilo po razburljivem glasovanju zadnjo sredo, ko se je priznala predlogu nujnost le s par glasovi nad dvetretjinsko večino, nobenega zanimanja. Ko se je razprava končala, se je predlog brez glasovanja, ker je vladen, odkazal vojnemu odseku.

Potem je prišel na dnevni red predlog Kolovratov, da se dovoljuje podpora rodbinam namestitih rezervistov in invalidov. Najprej se je razpravljalo o nujnosti, o koji se bo glasovalo v pondeljek dne 18. t. m.

Poslanci S. K. Z. so v tej seji vložili mnogočetviline peticije (prošnje) na državno zbornico.

Dr. Benkovič je vložil proti odprtju srbske meje peticije iz krajev: Trbovlje, Raženburš, Sv. Rupert nad Laškim.

Dr. Korošec je vložil proti odprtju srbske meje peticije iz krajev: Sv. Peter v Medv. selu, Ptuj, Sv. Križ tik Slatine, Zidika, Vrancska, Pameče, Razborje, Stari trg, Št. Ilj pod Turjakom, Podčetrtek, Imeno. Za spremenitev šolskega zakona peticijo iz Sv. Petra v Medv. selu. Iz istega kraja

je, da sta od tod ubrala najkrajšo, najboljšo in pa pred vsem najvarnejšo pot v Italijo, in to je bila ona prej opisana, toda še dovolj dobra rimska cesta, ki je držala na Radgona in preko Slovenskih goric na Ptuj in na Celje. Da sta pa sv. brata prišla v Jarenino, si razlagam tako: delokrog oncega duhovnika, ki je za navadno bržas bival v Jarenini, je segal do omenjene rimske ceste ali še čez njo; saj je ozemlje sedanje trojčice župnije se potem, ko se je ustanovila jareninska župnija, vzela k njej. In tako se mi zdi prav naravno, da je jareninski duhovnik blagovestnika na potu pozdravil in povabil k svoji cerkvi. Pri Sv. Benediktu pa je takrat tudi že stala cerkev, saj se je bila postavila 1. 853.

Koncem 9. stoletja prihrujejo iz Azije Madžari in se naselijo v današnji Ogrski. Tudi Madžari so bili tak narod kakor Huni in Obri in hoteli živeli o ropu. Toda sčasoma so jim Nemci vendar vzeli pogum, napadati v velikih vojskah zahodne dežele. Ko so Madžari bili užugani, je nemški pritisk postal zopet huj.

V naši dobi pa je Jarenina tudi prišla k Stajerski in Štajersku pod vladom Habsburško. Kako se je to zgodilo? Okoli 1000 se je Gorotan odločil od Bavarske, povzdignil v vojvodino (Koroško), postavil pod posebnega vojvodo in razdelil v grofije. Grofija, h kjer je spadala Jarenina, je ležala na levem in desnem bregu Drave in se imenovala „Marka ob Dravi“. Na čelu ji je bil takozvan „markgraf“ ali mejni grof: sedež mu je bil grad „Markburg“ na Pirnidmernem hribu pri sedanjem Mariboru. Marka je bila zopet razdeljena v manjša ozemlja, ki so zopet bila pod nemškimi grofi, oziroma plemišči. Ozemlja teh plemičev so sčasoma postala

še peticije za podporo zadružništva, zavarovanje in za sestavo davčnih cenilnih komisij.

Pišek proti odprtju mej iz Konjic, Sv. Kungunde na Pohorju, Hoč, Hajdina.

Roškar proti odprtju mej iz krajev: Križeveci, Mozirje. Za starostno zavarovanje iz kraja: St. Ilj v Slov. gor.

Druge došle peticije je poslanec Roškar vložil že pretekli teden, kakor smo poročali.

V pondeljek dne 18. t. m. se je začela seja ob 3. uri popoldne.

Poslanec Pišek in tovariši so stavili nujni predlog, da naj država hitro pride na pomoč pogorecem v Bukovcih, kjer je dne 15. t. m. upepel grozovit ogenj osmim posestnikom poslopja in imetje. Poslanec Slovenskega kluba so bili v imenu kmetov naprošeni, da storijo za nje potrebne korake.

Poljski prosti socialist Breiter je stavil predlog, da se seja prekine in za 6. uro zvečer sklice izredna seja, v kateri se naj razpravlja o dogodkih na vseučiliščih, osobito v Gradcu. Ker je v začetku pondeljkovih sej navadno le malo poslancev navzočih, misliš so liberalci, da dobijo večino za Breiterjev predlog. Toda spodeljelo jim je, predlog je bil odklonjen.

Potem se je nadaljevala razprava o podpori rezervistom in invalidom.

Predlog za podporo rezervistom in invalidom je poslanska zbornica soglasno sprejela.

Pri nujnem predlogu Schraffela za podporo vinogradnikom se je oglašil k besedi tudi poslanec dr. Korošec. Izvajal je v svojem govoru, kako stope vinogradniške razmere na jugu, osobito na Sp. Stajerskem. Zahteval je brezobrestna posojila za opustošene vinograde v večji meri, nego dosedaj, odpis starih brezobrestnih posojil in odgoditev vratčevanja, zahteval več strokovnega pouka v vinogradništvu, posebno v vinogradniškem zadružništvu, nižje cene za galico in žveplo, stavbo uzornih kleštij, vinski zakon za Ogrsko ter slovenske kletarske inšpektorje.

V imenu Slovencev je govoril še tudi zelo stvarno in poučno dr. Hočevar. Tudi dr. Ploj se je oglašil in v lepi slogi s celjskim Markhom hvalil deželo, koliko da stori za vinogradnike.

Dr. Korošec je potem še enkrat povzel besedo ter popravil izvajanja Markhova — in s tem seveda tudi Plojeva — ter pribil tudi dejstvo, da se pri razdeljevanju trt iz javnih trsnic proti gospodi drugače rayna kakor proti kmečkim, posebno majhnim posestnikom.

Poljedelski minister dr. Ebenthal je med drugim odgovarjal tudi na izvajanja dr. Koroševa ter omeril, da ima Ogrska že izdelan načrt za vinski zakon, ki je celo mnogo strožji nego naš avstrijski. S tem bo našim vinogradnikom zelo mnogo pomagano in klevetanje Narodne stranke in liberalnih listov, da so naši poslanci z glasovanjem za nagodbo škodovali kmetu, bo začelo tudi liberalcem samim presediti.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 14. maja: Danes se je z velikim sijajem otvorila velika češka jubilejna razstava ob navzočnosti nadvojvod Karola Franca Jožeta in Fr. Ferdinanda. — Predsednik državnega zbora, dr.

dedna od očeta na sina, če tega ni bilo, na sorodnika, in vsak grof, oziroma plemič, si je zdaj prizadeval, kolikor mogoče ozemlja spraviti pod svojo oblast, ker si je s tem zvišal dohodke, moč in čast. Tako je ves gornji in spodnji Stajer bil prišel pod vlado nekih grofov, ki so jim rekali Travngavci. Tudi v marki ob Dravi je tedaj vladal neki sorodnik imenovan grof, in ta je po smrti marko zapustil onemu Travngavcu, ki je imel gornji in srednji Stajer. Tako so zdaj bili ti trije deli naše dežele združeni ter se zvali Stajersko, in tako je tudi Jarenina prišla k Stajerski. Mejni grof Stajerski je bil podložen bavarskemu vojvodi; 1180 pa se je Stajerska od Bavarske odcepila in povzdignila v posebno vojvodino, podložno neposredno nemškemu cesarju. 1192 umre zadnji Travngavec moškega rodu in vojvodino Stajersko dobi po testamentu vojvoda avstrijski, kojega dežela je ležala v sedanjem Gornjem in Spodnjem Avstrijskem in se zvala Avstrija; bil je novi vojvoda rodu Babenbergovec. Stajerska je bila prva dežela, ki je pristopila k Avstriji ter povečala jedro sedanjega veledržave. 1246 umre zadnji Babenbergovec. Stajersko je cesar dal upravljati po namestnikih, ali dežela je čutila, da je brez pravega vladarja. Močnejši, zlasti plemiči, so se polaščevali imetja slabješih in tirjali desetino in davke, do kajih niso imeli pravice. Da se zopet naradi red v deželi, je gosposka izvolila češkega kraljeviča Otokarja za vojvodo, ki jo je pa že čez eno leto moral odstopiti Madžaram. Toda Stajerci z madžarsko vlogo nismo bili zadovoljni in deželo zopet ponudili Otokarju, ki jo je premagavši Madžare, tudi dobil.

(Dalje prihodnjek)

Weiskirchner, je odklonil od nemškega cesarja mu podeljeni pruski kronski red III. razreda ter red posal nemškemu poslaništvu nazaj. Red je prenizek za predsednika državnega zbora. — Na zagrebškem vseučilišču je vzelos dosedaj 1079 dijakov odpuštnice.

Dne 15. maja: Cesar se tudi letos osebno udeleži jesenskih manevrov, ki bodo meseca septembra. — Cesar bo obiskal praško razstavo meseca junija in bo ostal tam tri dni. — Ogrski minister Košut snuje novo stranko, koje program je baje cesar že potrdil. — Širi se vest, da je afganistanski emir umorjen.

Dne 16. maja: Na Moravskem nameravajo ustanoviti „Ciril-Metodovo akademijo“. Avstrijski slovenski duhovniki bodo lahko napravili tam doktorat. — Cesar je sprejel dands dopoldne v posebni avdijenci francoskega poslanika Robierja. Robier je čestital cesarju k jubileju v imenu cesarske vlade in predsednika. — Delegacije bodo sklicane še-le na jesen, kar imata sedaj avstrijski in ogrski državni zbor preveč posla. — V Hauku na Kitajskem se je vpravilo 5000 delavcev, takozvanih kuljev, ki so opravili trgovine. Iz Vrhana so došli vojaki, ki pa še niso mogli napraviti miru.

Dne 17. maja: Danes dopoldne se je vršilo pod predsedstvom zunanjega ministra Aehrenthalha ministrsko posvetovanje, da se določi skupni proračun. — Deželna zveza čeških trgovskih društev sklicuje na 7. in 8. junija shod slovenskih trgovcev iz vseh slovenskih dežel v Pragi. — V dalmatinskem mestu Dubrovniku se je vršil danes dopoldne pod milim nebom velikanski protestni shod proti madjarski strahovladi.

Dne 18. maja: Cesar je zopet zbolel na lahkom nahodu. Zato so bile danes odpovedane vse splošne avdijence. — V Inomostu je prišlo včeraj do velikih poučilnih izgredov, radi česar se je moral vseučilišče zatvoriti. — Včerajšnje ministrsko posvetovanje ni imelo nobenega uspeha, ker se ni doseglo sporazumljena niti glede sklicanja delegacij niti v vprašanju zvišanja častniških plač. — Mati morilca gališkega namestnika je izpuščena iz zapora, ker ne verjame preiskovalni sodnik njenim izjavam, da je nagovorila svojega sina, naj namestnika umori.

Dne 19. maja: Predsednik avstrijske delegacije dr. Fuchs je povabil člane avstrijske delegacije za petek k pogovoru. Gre se za povišanje častniških plač in sklicanje delegacij. — Na dぬajskem tehniškem vseučilišču so danes zopet napadli svobodomiselnih dijakov katoliške in prišlo je do hudih pretegov. — V Petrogradu na Ruskem so zarli 60 dijakov in dijakinj. Odkrili so dalekosežno zaroto.

Razne novice.

* Odlikovanje. Č. g. Anton Šijanec, župnik v Št. Juriju v Slov. gor., je imenovan kn. šk. lavantinskim duhovnim svetovalcem.

* Slovenski kmečki zvezi je daroval preč. g. dekan Hrastelj v Konjicah mesto vencu na grob župnika Lednika 10 K. Rodoljubi, posnemajte!

* S. K. S. Z. za Štajersko so darovali gg.: Franc Koser, Juršinci, v spomin cesarjevega jubileja 1 K.; Katinka Blumer, Trst, 2 K. Rodoljubi, rodoljubkinje, spomnite se ob vsaki priliki S. K. S. Z.

* Poslanec Pišek je izposoval pri južni železniči, da vozi od prvega tega meseca vlak, ki je odhajal dosedaj iz Maribora ob 1. uri 40 minut pop. v Ptuj samo ob nedeljah, vsak dan. To je velike važnosti za postajo Hoče in Rače, ki niso imele polnne zveze, odkar se je odpravil mešani vlak. S tem je tudi ustrezeno občni želji prebivalstva ob progji južno od Maribora.

* Uravnavna Sotle. Stajerski deželni odbor je napravil načrte za uravnavo; hrvaška deželna vladala, ki ima napraviti načrte za gornji del Sotle, ni še izvršila svojega dela. Pričakovati je, da se to kmalu zgodi, da se potem more delo delo pričeti. V stvari je že opetovan posredoval državni poslanec dr. Benkovič.

* Poslanec Pišek in tovariši so stavili v zbornici nujni predlog za pogorelce v Bukovcih, ker so bili od kmetov v to naprošeni. Vsled tega je bil zelo razburjen dr. Ploj in je pretel z ožigosanjem, čeprav bi moral biti vesel, da se tudi drugi poslanci brigajo za njegove volilce. Saj vendar več besed več izda! Dr. Ploj se pritožuje, da se drugi poslanci vmešavajo v njegov okraj. Vprašamo pa ga, kolikokrat se on vmešava v druge okraje? Ali se spominja še pred kratkim članka v besnoliberalni „Domovini“, kjer se Ploj povzdigne, Roškar pa ponižuje, in gre se za Roškarjev volilni okraj? Ce kmetje potrebujejo pomoči, bodo naši poslanci prišli na pomoč, in naj se potem jezi nad tem tudi dr. Ploj!

* Zakladovni. Politična oblast nam naznanja, da so se pripetile v zadnjem času vnovič v večjih slučajih sleparije takozvanih zakladnih iskalcev (Evterro) v Španiji.

* Slovenski kmečki delavci! V naši državi se namerava upeljati starostno zavarovanje. Poslanci kmečkih strank so izrazili zahtevo, da se to zavarovanje raztegne tudi na kmečke delavce. Kako dobro bi torej bilo, da bi se tudi kmečki delavci oglašili v našem listu ter povedali svoje mnenje in svoje

želje! Poznati se nam je treba med seboj, potem budi zaupanje med nami še večje.

* Prošnje za dopust ob času žetve aktivnih vojakov se ne smejo vlagati načravnost na okrajno-dopolnilno poveljstvo, št. 17 v Ljubljano, kjer se to zdaj godi, ampak županstva jih imajo predlagati svojim pristojnim okrajnim glavarstvom, ker jih mora sicer okrajno-dopolnilno poveljstvo pošiljati na okrajna glavarstva in se s tem mnogo časa zgubi, da postanejo take prošnje vsled tega brezpredmetne. Stariši, ki žele imeti sina za časa žetve doma, imajo tozadovne prošnje vlagati pri svojih županstvih, ta pa jih predlože okrajnim glavarstvom.

* Slovenske tiskovine. Več let so zahtevali župnijski uradi slovenskih tiskovin za cepljenje koz. Pošiljali so se, vedno le samo nemški „Ausweis“ z opombo, da ni drugih na razpolago. Letos je okrajno-glavarstvo v Konjicah poslalo v prvič slovenske „Izkaze“, kar je vse hvale vredno. Da bi le kmalu pošle vse nemške tiskovine za mesečne izkaze mrljev. Dokler slovenskih ne dobimo, ne rabimo nikakih tiskovin.

* Stajerske Slovence ob meji kamniškega okraja vabimo, da pohite na praznik Kristusovega Vnebovodenja dne 28. maja v Kamnik in bližnje Mekinje, kjer se vrši slavnost blagoslovljenja nove zavrate ondotnega „Slov. katoliškega izobraževalnega društva“. Slavnost bo velikanska, pravi ljudski tabor. Obiščimo torej tudi stajerski Slovenci svoje bratre! Zbirališče slavnostnih gostov bo ob pol 9. uri dopoldne pred kamniškim kolodvorom, nakar se zgodbo in zastavami na čelu podamo skozi Kamnik v Mekinje. Na slavnosti govoriti drž. poslanec dr. Krek. V četrtek na svidenje v Kamniku in Mekinjah!

* Slovenski junakoviči v Gradcu. Slovenski liberalni dijaki, ki se zbirajo sedaj v društvinah Tabor in Triglav in ki havzirajo v domovini z znanimi društvimi Prosveta, Bodočnost itd. so se tudi iznekli za profesorja Wahrmunda, ki je v govorih in spisih ponizeval katoliško vero in cerkev. In zelo pogumno so uprizorili slovenski Taboriti to izjavilo. Zborovali so po § 2 zborovalnega zakona. Zraven je smel le tisti, kateremu so dali vabilo in o katerem so tedaj že zanaprej vedeli, da se bo „navdušil“ za svobodo učenja, kakor jo izvršuje profesor Wahrmund. Za svobodo se navdušujejo, v istem hihi pa omemujejo svobodo govora in udeležbe s § 21. Živeli liberalni junakoviči v Gradcu, ki skrbe takodobro za smeh po domovini!

* Dijaški izgredi na Dunaju. Zadnjo soboto dne 16. t. m. so liberalni nemški, slovenski in judovski dijaki na vseučilišču na Dunaju pretepli katoliške dijake. Sovražijo katoliške dijake, ker so ostali zvesti veri svojih očetov. Skrajni čas je, da se katoliško ljudstvo z vso silo otrese liberalizma, kjerki so še nahaja. Drznost liberalcev bo postajala včasno večja, če se jim ne postavimo v bran. Katoliško ljudstvo, na krov!

* Liberalni dijaki proti kmetom. V uvođnem članku opisujemo izgrede liberalnih dijakov v Gradcu proti kmetom. Kako izvemo iz nadaljnih poročil, bil je katoliški dijak, ki bi moral biti promoviran doktorjem prava, tajnik katoliške nemške kmečke zveze in da je kmete povabil k svoji promociji. A liberalci so jim zabranili vstop. Vsak židov, vsak tujec sme k takim slavnostim, le katoliški kmet ne sme, čeprav s svojimi davki plačuje vseučilišča. Dijaki v Gradcu so metali v kmete tudi gnjila jajca. Zmerjali so kmete s psovko: bagaža. Govorili so proti kmetom zaničljivo in sedaj tudi liberalni listi pišejo skrajno razčajljivo o kmetih. To je nečuveno! Kako dolgo še bodo trpeli kmetje tako ravnanje proti svojemu stanu? Kako dolgo še bodo trpeli nasilstva liberalcev? Kako dolgo še bodo trpeli celo liberalne liste v svojih hišah? Kdo je mož, kdor spoštuje svoj stan, mora vendar enkrat priti do spoznanja, da kmet ne more imeti z liberalizmom nobene zveze!

Mariborski okraj.

m Mariborski slovenski srednješoleci prirede v nedeljo, dne 24. majnika gledališko predstavo v korist dijaške kuhinje v Mariboru. Uprizori se veselilo graj „Učenjak“, ki jo je spisal dr. Fr. Detela. Med dejanji svira dijaški orkester. Z ozirom na dobrni namen predstave se pričakuje obilne udeležbe. Vstopina je običajna, začetek ob 8. uri zvečer.

m Poletni tečaj za vinogradništvo in sadjarstvo se bo vršil na vinarski in sadarski šoli v Mariboru v času od 15. do 20. junija t. l. Natančnejše o tem tečaju se nahaja med naznanili.

m Poroka. V soboto, dne 16. t. m. poročil se je v tukajšnji franciškanski cerkvi profesor glasbe na tukajšnjem c. kr. učiteljišču, gospod Emerik Beran, z gospico Marico Podobnikovo, načuditeljevo hčerjo. Poročil ju je pred okusno okrašenim in krasno razsvetljenim velikim oltarjem gospod o. Valerijan. Kot priči sta prisostovala nevestin brat in ženinov sorodnik; tudi starši poročencev so bili navzoči. Pri vstopu v cerkev zapeli so gg. učiteljiščni pod vodstvom glasbenega učitelja gospoda H. Družoviča od ženina uglašeni slovenski slavospev, ki se je bil prvokrat pel pri blagoslovilju novozgrajenega učiteljišča. Na to je g. Družovič na orglajh sviral prekrasno skladbo „Elsas Brautzug zu Münn-

ster" iz Richard Wagnerjeve opere „Lohengrin“. Po končani poroki zapeli so gg. učiteljiščniki Gluckovo skladbo „Gebet“ (molitev). V cerkvi se je bilo zbralo mnogo občinstva, na koje so resnost svetega opravila in prekrasno petje ter mojstrosko dovršeno orgljanje tako mogočno uplivali, da ni bilo čuti sicer običajnega šepetanja; vladala je sveta tišina, kar je tudi prav. Novoporočencema želimo tudi mi: Da bi bilo srečno!

m Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali sledi p. n. dobrotniki in dobrotnice: Posojilnica v Konjicah 30 K; Hranilno in posojilno društvo v Ptiju 100 K; Matek, c. kr. profesor 10 K; gospa prof. Matek 10 K; Zamuda Alojzij, kaplan 8 K; za kruh sv. Antona (Ljutomer) 2 K; posojilnica v Slatini 20 K; Čižek Alojzij, mestni župnik 5 K; Izabela pl. Pichel-Gamsenfeld, namesto venca na grob ťe, gosp. Rešeka 20 K; Anton Sok (sodnijska poravnava) 10 kron; dr. Fr. Voušek, višji sodnijski nadsvetnik 10 kron; Hranilnica in posojilnica v Smarji 80 kron; Lenart, nadžupnik 50 K; posojilnica v Slov. Bistrici 50 K; Lončarič Jože, kaplan 10 K; Čižek Jož, dekan 10 K; Hrastelj Franc, dekan v Konjicah, mesto venca na grob župnika Lednika 10 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

m Nesreča. V sredo, 13. t. m. se je med Spielfeldom in Št. Iljem smrtno ponesrečil nek popotnik, ki je vozil z avtomobilom. Solarji iz Spielfelda so metali v avtomobil kamene in en mož je skočil dol, ko je bil voz v polnem tiru, ter je padel tako nesrečno, da je v četrtek 14. maja v Spielfeldu umrl. Vzrok te nesreče je gotovo liberalna vzgoja otrok.

m Blizu Maribora proti severu je občina, katero so Slovenci po mnogoletnem hudem boju dobili pri občinskih volitvah pred nekaj leti v svoje roke. Ta občina — ime še danes ne navajamo — je najvažnejša postojanka naša; treba, bi torej bilo za njeni brambo odločnih značajnih mož. Županom te po Širni Sloveniji znane občine, se je izvolil mož, ki se kaže in dela v slovenski družbi najhujšega narodnjaka, ki je igral nekdaj v naši politiki precejšnjo ulogo. Bratec je z vsemi „visokimi“ liberalnimi dohtarji od Narodne stranke, dasiravno si sam vsled ugleda ne upa nastopati kot njen pristaš. Ce pa pride k našim, pa je najvernejši pristaš S. K. Z. A ta gospod župan, ki je v srcu pri Narodovcih, je tudi kaj rad med najzagrizenejšimi sovragi našega naroda. Pridno zahaja v njihovem zbirališču, tam pomaga peti „Wacht am Rhein“, tudi s „Heilklici ne šedi ob takih prilikah. Naročene ima poleg „Narodnega Lista“ same nemške liste. On pa je tu zanesljiv ud neke podružnice „Südmärke“ že dokaj časa! Evo dokaza! Bil sem po opravkih pred kraljim v trgu S. Tam sem naletel v neki gostilni na družbo nemških „buršev“, ki so agitirali po hišah za „Südmärke“. Nekemu Nemcu so čitali, kdo je vse ud „Südmärke“ v okrožju te njene podružnice. In čuje: med drugimi je burš čital tudi ime našega župana! To je škandal! Slovenski župan, mož, ki bi rad imel različne „šarže“ v naši politiki, on, ki ima vedno polna usta narodnosti pri kozarcu vina, ta narodnjak je član, že večletni član Südmärke, ki bo v njegovem ožjem kraju že skoraj zadavila zadnjega slovenskega kmeta! Trikratni tužen škandal! Če treba, povemo prihodnjicime slav.

m Ruška koča pri Sv. Arehu na Pohorju se je ta teden otvorila ter je z jedili in pijačami izborni preskrbljena. Prijatelji slov. planin! Hajd na planine!

m Slivnica. Naša postaja se bo baje začela že prihodnji mesec staviti.

m V slovenjebistiškem okraju je okrajni šolski svet ukrenil, da so se velike počitnice na šolah v Spodnji in Gornji Poljskavi in na Črešnjevcu preložile na čas od 1. septembra do 1. novembra, kar kmečko prebivalstvo zelo odobrava. Gotovo se bodo za enako ugodnost v najkrajšem času oglasile vse ostale župnije v okraju. Potrebno je, da vložijo prošnjo krajni šolski sveti in isto obenem vsi občinski predstojniki s pečatom podkrepijo. Ugoditi se vsem!

m St. Lenart v Slov. gor. Schulvereinska šola. V nedeljo dne 10. maja t. l. je priredilo Slov. kat. pol. društvo za šentlenarski okraj v gostilni g. Arnuša shod, katerega se je večina kmetov iz okolice udeležila. Predsednik društva g. dr. Fran Tiplič je otvoril shod ter lepo razmotril vprašanje, kako vzgajati kmetski naraščaj. Ko je v svojem govoru omenil tudi, da nameravajo šentlenarski Nemci ustanoviti populoma nemško šulferajnsko šolo ter da že love okrog kmetov, viničarjev in delavcev podpis za to nepotrebitno šolo, bili so vši zborovalci nad tem hudo ogrčeni. Dr. Tiplič pravi med drugim: Nikomur izmed nas ne pade na um, da bi napovedal boj nemškemu jeziku. Nam se gre le za to, kaj se bodo naši otroci v taki šoli naučili! Prepričani smo, da ničesar! Vsakomur je znano, s kakim strahom in jokom grejo načadno prve dni otroci v šolo, če je učitelj tudi prijazen ž njimi in če govorí v njim razumljivem domačem materinskem jeziku. S koliko večjim strahom bo še le zahajal slovenski otrok v nemško šolo, ako ga bo nagovoril učitelj v njem nerazumljivem, tujem, nemškem jeziku! Te nesporazumljive med učenci in učiteljem pa bodo ostalo celo dobo Šolskega poduka. Nasledki tega nesporazumljiva pa so ti-le: Slab napredok pri učenju v vsakem oziru; naši otroci bodo v duševnem razvoju zaostali. Ko bodo zapustili šolo, pa ne le, da ne bodo znali nemški, ampak znali ne bo-

do niti tega, česar jim je kot poznejšim gospodarjem neobhodno potrebno, bolj potrebno kot pa nemški jezik. Kratko rečeno, znali ne bodo sploh ničesar. Taki so v obči uspehi nemških šulferajnskih šol. Imamo že več takih šol na Stajerskem. In kako delajo ti gospodje? Res je sicer, da se postavi šola za šulferajnski denar, res, je tudi, da takoi menovani šulferajni kaki dve do tri leta sam vzdržuje te šole, toda ko pa jame ta doba, potem pa, se naprosi deželni odbor, da naj vzame isti tako šolo pod svoje varstvo. In to se je dosedaj še tudi vselej zgodilo. Nemške učitelje mora plačati dežela, (deželne doklade se zopet zvišajo), vse drugo pa morajo plačati slovenski posestniki. Kakšni bodo učitelji na šulferajnski šoli, si lahko vsak misli. To ne bodo sinovi našega kmeta, ampak privandri tuji, Nemci in najhujši sovražniki slovenskega ljudstva. Kot taki pa tudi ne bodo imeli ljubezni do slovenskih otrok. Vcepili jim bodo sovraščdo domače grude, sovraščdo slovenske zemlje in do slovenskih prebivalcev ter vzgojili iz njih material za razne fabrike po mestih. Našim otrokom se bo porodila želja za tujino, zapustili pa bodo naši lastni otroci ter Šli raje služiti v mesta in tovarne. Se eno, nalogu bodo imeli ti privandri nemški učitelji in sicer nalogu, zadušiti vsak verski čut v srčih naših otrok. Tudi kmetje so povedali svoje misli o šulferajnski šoli. Nazadnje se je prečlagalna primerna rezolucija, za katero so glasovali vši navzoči zborovalci.

m Sentlenartski okraj. Dobre ceste so važne in potrebne za ugoden razvoj kmetijstva in gospodarstva vseh stanov na deželi. Najvažnejša naloga okrajnih zastopov torej je, poskrbeti za dobre ceste v okraju. Spoznavši to svojo nalogu se trudi okrajni zastop Šentlenartski v Slov. gor. že več let, da zadošti ti svoji dolžnosti. V teku tega leta se ne bodo samo popolnoma dokončala dela na vseh treh v tem okraju novih cestah, temveč se prične delo tudi drugog; delo se mora v zgoraj imenovanem okraju ne pretrgano nadaljevati, dokler ni ustrezno vsem opravičenim zahtevam prebivalstva glede cest, — kar se je dovolj dolgo od strani merodajnih oseb zanemarjalo. Družba tamkajšnjih narodovev, kateri se za naše ljudstvo ni ničesar dobrega storila, predbaciva v celjskih advokatskih (!) listih sedanjemu okrajnemu odboru, da ne izpoljuje svoje naloge in ne skrbi zato, da bi se zidala cesta iz Senarske k Sv. Antonu, in tudi druge v okraju potrebne ceste. Kakor pa zvemo, so napadi te družbe celo navadna, zvito hudobna laž, s katero hočejo razdirati sloga med prečivalci okraja, in doseči svoje spletarske hudobne namene. V dokazu te neresnice bodi povedano, da je okrajni odbor št. lenarski storil vse potrebne korake za zidanje vseh nadaljnih cest, za katere se je prosilo, tako v prvi vrsti tudi za senarsko-antonjevsko cesto. Zastopnik in odbornik okraja Roškar je z vso odločnostjo že ponovno zahteval pri stavbinstvu uradu v Gradcu, da se pošlje kar najprej inženir in napravi potrebne načrte. Obljubilo se mu je, da se temu gotovo ugodí še to spomlad. Ako se pa dosedaj od merodajnega činitelja dana beseda ni izpolnila, to nاكakor ni krivda okrajnega odbora. Okrajni odbor, oziroma zastop, je sezidal v kratkih letih tri nove ceste brez vsakega opomina in pomoči narodovev, sezidal bode tudi druge potrebne ceste brez njih!

m Za porotno zasedanje, ki se začene dne 9. junija t. l. v Mariboru, so določeni ti-le porotniki: Glavni porotniki: Martin Mužek, hišni posestnik, Ludvik Sabukosel, slikar in hišni posestnik, Alojz Weis, gostilničar in hišni posestnik, Vencel Vanek, dimnikarski mojster; Janez Civilak, hišni posestnik, vsi v Mariboru. Iz mariborskega okrajnega glavarstva: Matija Schuhmann, posestnik v Lormanji; Anton Mesarič, gostilničar v Selnici; Jožef Sernek, pos. v Selnici; Jan. Kramberger, pos. v Kaniži; Fr. Pahernik, gostilničar in mesar pri Gor. Sv. Kungoti; Janez Dvoršak, posestnik v Rošpahu; Mihail Jernej, posestnik v Rošpahu; Janez Ferlinc, posestnik v Svičini; Peter Kolnik, posestnik v Studencih; Jožef Nekrep, tesarski mojster v Studentih; Janez Sernek, pos. v Lobnici; Karol Autor in Ant. Oder, gostilničar pri Sv. Lovrencu nad Mariborom; Al. Riedl, posestnik v Pobrežju; Franc Krulc, gostilničar v Slov. Bistrici; Janez Hrastnik, posestnik v Spod. Poljskavi. Iz mesta Ptuja: Jožef Fürist, veleposestnik in Ignac Rožman, hišni posestnik; Guido Högenwarth, trgovec na Spod. Pobrežju. Iz okrajnega glavarstva Ljutomer: Karol Wirth, hranilnički knjigovodja v Ljutomeru; Jožef Cagran, posestnik v Slabotincih; Jožef Rajh, posestnik v Jamni. Iz okrajnega glavarstva Slovenjgrader: Janez Bauer, trgovec v Marnbergu. Nadomestni porotniki: Jožef Baumeister, agent; Nestor Frehm, zastopnik; Franc Gert, međar; Ignac Halbärti, veleposestnik; Franc Janšek, trgovec; Karol Jellek, gostilničar; Karol Kržiček, hišni posestnik; Jožef Kregar, trgovec s pohištвom; Albert Lončar, hišni posestnik, vsi v Mariboru.

m Kmetijska zadruga v Jarenni ima v nedeljo dne 24. t. m. po večernicah svoj redni občni zbor z navadnim vsporedom.

la vso čast slovenskim fantom. — Konkurz napovedali so na Ptiju: trgovec M. Wegschaider v Bismarckovi ulici in gospa Gassner, trgovina galantirjskega blaga na minoritskem trgu. — Nova justična palača. Mesto Ptuj začne v kratkem zidati velikansko poslopje in to na mestu sedanje tako zvane male vojašnice, katera je že več let sem občinska last. Ker bo radi novega poslopja treba podreti več sosednih hiš, katerih nakup bo stal seveda velike svote, se vse čudi, kako da more majhno mesto Ptuj staviti zaporedoma tako velikanske hiše in zavode. Davkoplăčevalci imajo pač pravico molčati in plačevati, za vse drugo skrbijo mestni očetje. — Zvesta v življenju in smrti sta si bila poltretje leto starata dvojčka postrežeca Dolinšek na Ptiju: umrla sta oba na isti bolezni v teku 3 dni. — V Ptiju razsaja med otroci škrilatica in ošpički. — Razne uime pritisajo letos poljedelca tako hudo, da se je bat zelo slabe letine. Velika vročina v celem maju, zlasti pa silni veter sta napravila na vseh nasadih, posebno še na sadnem drevju, neizmerno škodo. Trate so začele rujaveti in se susiti, žita ne morejo naprej. V noči od mlinule sobote do nedelje je sicer padlo nekoliko dežja, ki pa je samo malo ohladil hudo vročino. Sedaj pritiska suša dalje. Posebno usodepolna uima so pa letos neštevilni tropi gošenici; na mnogih krajinah so na drevju objedle zadnji list, da so drveza gola, kar po zimbi. Tudi hrošč uničujejo zelenjad. Ubogi kmet!

p Sv. Marko niže Ptua. V petek popoldne ob 2. uri je divjal v sosedni občini, v Bukovcih, straten požar, ki je pokončal poslopja osmih posestnikom. Pri gašenju in reševanju so se opekle štiri osebe, izmed teh eden zelo nevarno, da so ga morali peljati v ptujsko bolnišnico. Zgorela je tudi ena krava in tri svinje. Požrtvovalnosti ljudi se je zahvaliti, da ni še več hiš zgorelo. Prišli so namreč od vseh strani in so pridno pomagali. Na lice mesta ste takoj prispeti novošanjska in stojnska brizgalnica. Potem sta se še pripeljali dornovska in možgajska požarna bramba. Zažgal je 4letni deček, ki je zakuril listje. Starši, pazite na otroke!

p Sv. Barbara v Halozah. Sprejmite nekaj novic. V vinogradih letos lepo kaže. Da nas ljubi Bog obvaruje toče, bode bogat vinski pridelek, ker so trsi s kaverniki preobloženi. Tudi sadje je lepo ovetelo, le tupatam mu delajo črvi kvar, ponekod pa gošenice objedavajo drevesa. — Naši Štajerci so jo dobili po nosu; hudomušen je Kosija, Pajerja in Gnilšeka v „Štajercu“ zdelal, da se nismo mogli dovolj nasmjetiti, ko smo brali, da so ti gošodje „klerikalni podrepniki“ postalni, ki si že priti do farovških sklep in zato agitirajo za Zvezko, tako da so celo na spovedne listeke pozabili. Menda se je ureduštvu ptujske krote zmešalo v glavi — od same farovške gonje, da ne ve več razločevati prijatelja od sovražnikov! — Dne 16. maja smo imeli slovensko prvo sveto obhajilo na naši šoli, kjer so naše vrle in verne učiteljice v zgledno sodelovalo in je novi gospod učitelj vodil cerkveno petje. Lepo je, če šola deluje v lepi slogi s cerkvijo pri verski vzgoji mladine. — Ljudje si že dele radi paše tudi jesenski počitnic — občine naj se zganejo, krajni šolski svet pa naj zbere prošnje, brez kolekov! — Za poletno oproščenje otrok, da se ognemo stroškom. — Kar se tiče cerkvene hiše, ki je postala vsled pustljivosti prednikov zdaj generalov hlev, bomo stvar izbojevali do konca, čeprav je z večino 5 glasov proti 4 bilo sklenjeno, da cerkev nima več pravice do mežnarije v starci šoli, niti kapelan do kleti; mi hočemo staro pravico, ne milosti, ki se nam vsak čas odtegne, in farani so zidali poslopje, ne pa sedaj vladajoči varošani, ki se zadnjič šopirijo. Nov odbor bo drugače naredil, ne bo ljudstvo več tarnationo. Zdržite se dobromisleči v naših društih, proč od liberalcev in nemčurjev! Širite „Gospodarja“ in „Naš Dom“! Če se prideta Linhart ali dr. Koderman iz Celja, pokažite jim vetrar bolj glasno ko zadnjič, da vas ne boda sramota radi prepranja!

p Velika nedelja. Javen ljudski shod Narodne stranke pri Veliki nedelji dne 10. t. m. je bil zares čez vse klavern, kar je priznal sam urednik Spindler v svojem listu. Razumno 20 Narodovcev iz vseh mogočih krajev: iz Celja, Ormoža, Šredice, Sv. Lenarta, Ivanjkovec; iz domače župnine so bili le: 5 učiteljev, ki pa morebiti niso vši pričasti Narodne stranke, Veselič in vodja Štajerci Janez Franc Skerlec iz Vičanec. Velikonedeljčani ne maramo za Narodno stranko; udeležba je bila tako pičla, da se je gostilničar izrazil, da tako malo ljudi se nobeno nedeljo ni imel. Gospod predsednik okrajnega odbora Narodne stranke Šinko je izrazil svojo zadrgo, da ne ve ali bi zborovanje otvoril, ali pa jo kar odkuril. Slednjič je vendar ostal in predlagal Veseliča predsednikom (klici: ne maramo, volite si ga sami!), podpredsednikom pa Štajercanca Francu Skerlecu, da bi si zagotovili vsa njihovo pomoč. Kakor'slišmo, bodo prihodnje nedelje imeli svoj ljudski shod Štajerci, in da se dostojno zahvalijo za čast, katero so uživali od Narodne stranke, bodo nemara g. Veselič izvolili za podpredsednika. Pri takih malenkostnih udeležbi je bilo naravno, da sta glavna govornika dr. Kukoved in Spindler proti svoji navadi govorila brez vsega navdušenja. Neki kmet se je izrazil: „Kaj to govorijo; za to ni treba da bi bil doktor, tako bi lahko tudi jaz govoril.“ Ugovori so se sklali med govorimi; po končanem govoru pa je vselej zavladala

Ptujski okraj.

p Ptuj. Osebna vest. G. kr. okrajnemu glavarstvu ptujskemu je prideljen okrajni komisar g. Rudolf Rehnel. — Pri zadnjem naboru v ptujskem okraju so izmed vseh poklicanih potrdili v vojnem 33%, to je tretnje nabornih. Te veliko število de-

smrtna tišina med zborovalci; nihče ni črhnil besedice odobravanja. Ko je dr. Kukovec obsojal „Slov. Gosp.“ in volilce dr. Ploja, češ, da zdaj križajo tistega, katerega so prej priporočali in volili, je moral molče sprejeti trpki odgovor: „Vi ste ga prej križali, zdaj pa ga hvalite; mi ga ne bi križali, ako bi ostal prijatelj kmetov in Kmečke zvezze, po kateri se je dal voliti; sam si je krv!“ Na izjavo dr. Kukovca, da je Slovenski klub z glasovanjem za pogodbo z Ogrji izdal naše koristi, je, bil vprašan, kaj da je s pogodbo s Srbijo, pa kateri bo kmet tako oškodovan — in za katero so se zavzeli poslanci Nar. stranke, ko so glasovali za predlog socialdemokratov. Tu smo slišali veselo novico, da se hočejo ti poslanci poboljšati in napravljeno škodo poravnati. Če bo le mogoče! Sploh sta govornika govorila tako previdno in po „ovinkih“, da sta polovico programa Narodne stranke zatajila. Rezolucij niso upali nobenih stavti. Vsled popolnega neuspeha poparjeni voditelji Naročne stranke so takoj po izvršenem vsporedu odšli iz gostilne k g. Veseleču, se tam dalje posvetovali, tako na glas, da je mimogreč mož slišal za Velikonedeljčane častno in značilno izjavo: „Tukaj se ne da nič opraviti; ljudje nočejo drugega brati, kakor „Slov. Gosp.“, zato nimajo smisla za našo stvar!“ Tako je prav! Živio „Slov. Gosp.!“ Tako bi bil lahko brez vse škode minil dan — pomenljiv za Veliko nedeljo in za Narodno stranko. Pa nekateri Narodovci so hoteli na vsak način imeti nekaj uspeh. Iz skupine, ki se je vračala okoli 7. ure domov proti Ivanjkovcem in Runču, se je nekdo predpružil, mirne trgovske gasilce ozmerjati, rekoč: „Lahko noč, kimovci!“ Trgovski gasilci so namreč navlašč še le okoli 6. ure prišli z godbo in v društveni opravi na že davno določen majniški izlet; hoteli so se izogniti zborovanju in so ostali zunaj na vrtu. A omenjeni olikanec (!) jih ni mogel na miru pustiti! Da posleni gasilci sramotilnega pozdrava niso mogli mirno v žep vtakniti, je jasno. Zahtevali so pojasnila, kdo to reče in kdo je kimovci. Brzdali, pa so se v svojem sru in niso nikomur žalega storili. Izzivači pa so šli mimo orožniške postaje ter poslali v gostilno g. Mikla dva orožnika, češ, da je tam pretep in da so bili z noži napadeni. Ta neresnica se je kmalu odkrila; vsi gostje so potrdili, da se kaj takega ni zgodilo. Tako maščevanje pač ni plemeno; Narodna stranka si s takimi pristaši ne bo pri nas opomogla.

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. Pol. narod. gosp. društvo ima javen občni zbor dne 24. maja v nedeljo po rani službi božji v stari šoli. Na dnevнем redu so važne reči. Govorniki g. dr. Korošec, Brenčič in drugi. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor društva.

p **Polenšak.** V nedeljo 24. maja popoldne ob 3. uri se vrši na Polenšaku v stari šoli zborovanje S. K. Z. O raznih gospodarskih in drugih vprašanjih bodo govorili gg. drž. posl. dr. Korošec, Brenčič, Meško. Somišljeniki, naj nobeden ne ostane to nedeljo doma.

p **Zavrc.** Jako oblastno je dal mogočni Troha preklicati shod pri Murkoviču, češ, da pridejo najimenitejši govorniki od vseh vetrov sveta, seveda tudi dr. Ploj z Dunaja. Tega pa ni bilo, ampak le neki Koderman in neznaniti pridigar iz Skomerja. Ljudi je bilo do 50, pa ne njegovih pristašev, kajti za rezolucije se je vzdignilo le 6 rok za šalo, med njimi par hrvatskih hlapcev. O govorjenju doktorja, ki si sploh ni upal z barvo na dan, pa ni vredno govoriti. Torej zopet poraz. Rešite Šolo z vestnim počevanjem, ne pa z rezolucijami! Radi tega pa ni treba misliti, da ljudje nimajo smisla za politiko, le napravite shod K. Z. in videli boste, koliko ljudi tedaj pride. Kako živahno pa je bilo na zadnjem zboru bralnega društva! Kdo pa bo poslušal, ko gospodje ne vedo drugih duhovitosti, kdo na primer: kaplan naj moli, ne pa da se tu krog voglov potiće! Ali ne veli program Narodne stranke, da sme svečenik nastopiti tudi na shodih, le v cerkev ne sme vlačiti politiko? Gospodje, pridite dopoldne k službi božji, poglejte ljudstvo pri Šmarnicah, da se popolnoma ne odtujite duhu našega ljudstva, ki ga hočete izobraževati. Ko vas zagledamo med pobožnim verniki, vas bomo pa raditi poslušali, dobro vedoč, da niste zoper vero in verski pouk v šoli! G. Troha pa bi opozorili na delovanje pri Sv. Benediktu.

p **V gornjih Pleterjah** pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je umrla dne 12. t. m. posestnica Ana Drevenska v starosti 26 let. Rajna je bila vzorna gospodinja. Zapušča tri male otroke in žalostnega moža.

p **Po Cirkoveah** hodi od hiše do hiše znani Keženj ter pobira krompir. Nekateri pravijo, da ga morebiti prosjači za „frejbirkerje“, ki so vrgli nedavno proč samoslovenski napis ter obesili staro začrnelo desko, kjer je tudi nemški „fejerber“ namazan. Ali ni to sramota? Clovek bi mislil, da so se dali malagati le ubožni kravarji, pa ne, posestniki so zraven, ki niti nemščine niso zmožni. In kaj so si izmisli? Trikrat so prosjačili pri nemški zvezi za sprejem, da bi le privabili v Cirkovec tajč-hajlovec, ki zmerjajo slovenske kmete z butljini. Kdo je nalagal in podporo obetal, bomo še povedali, ako bo treba. Nadejamo se, da slovenskega kmeta ne bo zraven pri nemškem zborovanju, ker je vendar gospodar, ne hlapac. Upamo tudi, da ne sprejme za sramotenje domačinov noben slovenski gostilničar tajč-

„tagovev“ pod svojo streho, ker brez teh grošev ne bo stradal. Kdor pa hoče Judeža mesto sv. Florijana za svojega patrona, naj ga pa ima! V imenu nas slovenskih Cirkovčanov se pa ne bo nikdo lizal našim sovražnikom. Nas ne bo zraven, ki smo slovenske, ne „tajč-freibirkerske“ krvi; tisti Tiras in Bunduš pa slobodno hajlata zraven. Čast našim fantom, ki nočejo tajč Johamov in Gustlnov, ki znajo tisto nemško „o, du liber Augustin“; mi Slovenci, ker naša reč slovenska živo klije, jim pa rečemo: tudi tajč „fejerber“ v Cirkovčah bo čisto „hin“, ker jim niti enega slovenskega boba ne damo!

p **Cirkovce.** V nedeljo, dne 24. t. m. priredi cirkovški „faierber“ okrajno zborovanje (Bezirksfeierwehrtag), na katerega pridejo ptujski mogote heusat. Kdor še ni slišal, kako znajo Nemci v popolnoma slovenskem kraju in popolnoma med slovenskimi ljudmi (ker nobeden ne zna nemški) heusat, naj pride poslušat v nedeljo k nam v Cirkovce. Kakšen strah imajo te ptujske reve pred nami Slovenci, razvidno je iz tega, ker so si naprosili tri še druge orožnike, dasiravno imamo že v Cirkovčah tri kot pomoč. Ako gospod urednik ne boste prišli poslušat, bodem Vam pa že prihodnji naznani, kako se bo heilovcem pri nas godilo in kako bodejo naše zaslepjene sirote kričale Heul, Heul!

p **Iz Cirkove** nam je poslala P. Staraschina popravek, katerega smo sprejeli, ker ga je napisal sam Plachki, da bo tudi on dopisnik „Slov. Gosp.“! V tem popravku po § 19 se trdi, da ni prišel gosp. B. P. s tako željo v trgovino, naj bi se nemški napis odstranil; tudi se zatrjuje, da teh izrazov „komur ni po volji nemška tablica, kdor ne zna nemški, takšen kmet je butelj“, ni bilo rabljениh v trgovini. — No, če bi to res bilo, zakaj je pa g. B. P. rekel v istem „niderlagu“, da tisočkrat prisreže o tistih buteljnih, zakaj je zopet sedaj, dne 2. maja kar mrgele iz ust tistega človeka, da so tisti Slovenci buteljni in desetkrat buteljni itd. Vseh teh besed ne bomo pisali, a imamo priče, ki so to slišale. Take trgovine mi pač ne moremo priporočati. V „niderlagu“ naj bodo veseli in hvaležni, da ni g. B. P. tožil. Za danes dovolj.

p **V Cirkovcih.** V smislu točke 19 tiskovnega zakona zahteva podpisana, da sprejmete v prvi ali drugi prihodnji številki „Slovenskega Gospodarja“ sledeči stvarni popravek pod naslovom „V Cirkovcih“ v rubriki „Ptujski okraj“ v številki 19 z dne 7. maja objavljenega članka: Ni res, da je prišel v mojo trgovino g. B. P. in izrazil željo, naj bi se nemški napis odstranil. Res pa je, da ni prišel ne g. B. P. ne kdo drugi s tako željo k meni. Ni res, da se mu je odgovorilo „komur ni po volji nemška tablica, kdor ne zna nemški, takšen kmet je butelj, pa naj ne hodi v trgovino sem itd. Res je, da teh izrazov sploh ni bilo v moji trgovini rabljenih. V Cirkovcih, dne 7. maja 1908. P. Staraschina, trgovkinja in posestnica.

p **Sv. Križ** tik Slatine. Pri občinskih volitvah okolice Slatina je 18. maja S. K. Z. v vseh treh razredih popolnoma zmagala. Nasprotniki so strahovito agitirali noč in dan, a zastonj. G. župan Roškar je v nedeljo v čitalnici našim jasno in poljudo razložil važnost občinskih volitev: „škoda, da mnogo naših zaspancev ni bilo pri tem predavanju. Ko bi ta govor slišali, bi vsi prišli voliti, in naša zmaga bi bila tako velikanska, da bi nasprotniki za vedno utihnili. Slava našim volilcem! Bog bagoslovi delo novega občinskega odbora!“

p **Slovensko pevsko društvo** s sedežem v Ptiju priredi svoj redni občni zbor v sredo dne 27. maja ob 6. uri oziroma ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“ v Ptiju z običajnim vsporedom.

Ljutomerški okraj.

I Ljutomer. Krajni šolski svet Franc Jožefove šole v Ljutomeru je daroval povodom smrti g. Ivana Kukovca mesto venca na grob „Podpornemu društvu za Franc Jožefovo šolo“ K 25.— Nadalje je je še darovalo učiteljstvo na Franc Jožefovi šoli v isti namen K 21.—, in sicer: Nina Ivančič 4 K, ravnatelj Robič 2 K, Erna Razlag 2 K, Josipina Wessner 2 K, Ferd. Ciuha 1 K, Iv. Karba 2 K, M. Mihalič 1 K, Fr. Čeh 1 K, Marica Lebar 1 K, Iv. Kryl 1 K, Franc Zacherl 2 K, Anton Tkavc 2 K. Vsem darovalcem iskrena zahvala!

I Ljutomer. Tukaj je dr. Ploj agitiral pri trgovcih za svoje glasilo v Ptiju. Očividno je, da hoče politični razdor med nami le povečati.

I Ljutomer. Shod Slov. kmečke zveze v Ljutomeru dne 17. t. m. se je ob obilni udeležbi lepo izvršil. G. poslanec Roškar je razlagal razna pereča vprašanja in sicer nagodbo z Ogrsko, pogodbo s Srbijo, razbremenitev kmečkih posestev itd. Mnogo je naših zahtev in vse bi dosegli, ako se lepo združimo v eno celoto, kjer bomo delovali vsi za enega in eden za vse, in ta celota je „Slov. kmečka zveza“. Vsi brez razlike stahu, naj bo kmet ali viničar, najemnik ali hlapac, vsi ki živimo na deželi in tvorimo skupno kmečki stan, vsi se zberimo pod prapor krščanstva in prapor K. Z. Toplo se je tudi zavzel gospod poslanec za starostno zavarovanje in regulacijo Mure. Zavarovanje naj bi se skoraj upeljalo in bi v njega naj bili všetci tudi viničarji in mali posestniki. Regulacija Mure se sedaj ni dovršena in napravi vsako leto ogromno škodo. Regulacija se naj skoraj izvrši. Končno je označil še stališče poslancev K. Z. glede vprašanj, ki so bili pretekli teden na vladni mizi, t. j. deželnna

bramba, vojaške potrebščine, skrajšanje orožnih vojaških dopustov ob času žetve itd. Gromoviti „živio-klici in živahno ploskanje je sledilo njegovemu govoru. Nato je drugi govornik, državni poslanec dr. Benkovič, razvijal jezikovno vprašanje, pravice slov. jezika in kakše krvice se gode Slovencem po raznih uradih, poštah in drugod. Posebno pa je razburilo slovensko javnost kršenje jezikovnih pravic na Korškem. V tem je potreben temeljitega preustroja. Pokazal je, kaj se razume pod besedami znanost in svoboda na vsečilišču. Kako svobodomiseln so nekateri dijaki, so pokazali z zadnjim dogodkom pred graškim vsečiliščem. Katoliško kmečko ljudstvo, iz katerega denarja so se zidale tiste velike palače in katero plačuje židovske profesore, istemu se je prepovedal vhod v te palače. To je torej tista svoboda, o kateri čenčajo tudi nekateri naši liberalci. Ko je proti koncu še razložil parlamentarno življenje, razmerje z vlado, je še označil Narodno stranko kot pravo ljudsko ne-prijateljico. Kjer le morejo, storijo njeni vodje, ne poslanci, ker jih še nima, kako neumnost, ki potem škoduje celemu narodu. Zato pa proč z Narodno stranko! Oklenite se svoje priatelje Kmečke Zvezze. (Živio!) G. Stuhec, kaplan od Sv. Miklavža je dokazal, da Narodna stranka ni le narodu ampak tudi veri škodljiva. Zato pa proč z Narodno stranko! Živila „Kmečka Zvezda“. Soglasno so bile sprejete sledeče resolucije: 1. Zborovalci, zbrani na javnem shodu K. Z. v Ljutomeru dne 17. maja, ugovarjajo zoper kršenje posestnega stanja slov. jezika na Korškem in drugod, zoper na meščenje nemških uradnikov na slov. ozemlju in zahtevajo, da vlada predloži državnemu zboru jezikovni zakon za alpske dežele, v katerem se uzakoni popolna enakopravnost slovenščine; 2. protestirajo zoper trgovsko pogodbo s Srbijo v sedanjih oblikah in naročajo svojim poslancem, da glasujejo zoper to pogodbo; 3. protestirajo zoper deželno volilno reformo, ako bi se z isto ne zvišalo dosedanje število slovenskih poslancev, uzakonila pravica slovenske manjšine, ter zahtevajo upeljavo splošne, tajne in enake volilne pravice; 4. ogorčeno obsojajo nedostojno pisanje liberalnih listov o naši stranki; 5. naj se deluje po mogočnosti na to, da se Ščavnica v ljutomerskem okraju, katera nareja mnogo škode, začne vendar enkrat regulirati do ogrske meje; 6. naj bi, če mogoče, država prevzela zavarovanje posestev vseh vrst, kjer bi posamezniki bili primorani prispevati; 7. strogo se obsoja fanatično vsiljevanje brezverskega lista „Svobodna misel“, ki se v zadnjem času razpoložila na navidezne rodoljuba-domačina. Shod se je zaključil z veselimi „živio-klici.«

I Ljutomer. Liberalna stranka — po tukajšnji čitalnici — otvoril v kratkem ljudsko knjižnico. S tem činom hoče ta stranka v prvi vrsti škodovati tako zelo napredajočemu bralnemu društvu Ljutomerske okolice, ki že leta sem tako plodonosno deluje za izobrazbo ljudstva. Knjižnica bralnega društva obsega bogato izbiro leposlovnih, znanstvenih, strokovnih knjig in spisov in daje svojim udom na razpolago najboljše časnike. Knjižnica bralnega društva se ve nima brezverskega, umazanega čtiva; čtivo te vrste nam more sedaj nuditi ljudska knjižnice. Pozor, katoličani ljutomerske okolice! To vam kliče — priatelj slovenskih starišev.

I Kapela pri Radgoni. Imamo krasno spomlad. Vsepovsod se kaže lepo. V goricah nastavilo se je grozinja izvanredno dosti ne le na novih, ampak tudi na starih nasadih. Ravnotako se kaže lepo na njivah. Ozimina to leto od snega nič ni trpela. Rž pa ravno te dni pri najlepšem vremenu cvete. Naj nas še ljubi Bog obvaruje toče ali pa kake druge nezgodje, tedaj smemo mi kmetje vendar enkrat upati dobre letine. Na sadnem drevju imamo pa se bojevati proti gošenicam. Zatira se jih na različne načine. Nekateri jih smodijo, drugi kar z rokami obirajo, in tretji celo streljajo, kar je skoraj najuspešnejše. Ponekod je sadno drevje vsled tega mrčesa precej trpelo.

I Kapela pri Radgoni. Poročil se je tukaj dne 13. t. m. g. Al. Križanič, kmet v Hrastju z gdč. Mar. Divjak, hčerkko župana in cerkvi. ključarja g. Ant. Divjak-a v Radencih. Bilo srečno!

I Grabonoš. Mladenč Hrašovec nam piše, da on ni naročnik ptujskega „Stajerca.“ Sedaj ima besedo na dopisnik.

I Sv. Križ pri Ljutomeru. Čebelarska podružnica za Marsko polje ima prihodnjo nedeljo t. j. 24. majnika t. l. po ranem opravil svoj shod v tukajšnjem šolskem poslopju. Pri tem shodu razvija strokovnjak, čeb. pot. učitelj g. I. Jurancič časno primerno razpravo o čebelarstvu.

Z ozirom na to, da se vrši pri nas tak shod navadno le enkrat upati je vsestranske vdeležbe od strani čebelarjev in takih, ki se hočejo biti. — Po predavanju izletimo na Cven. — Odbor.

Slovenjgraški okraj.

Sv. Miklavž blizu Slovenjgrada. (Gozdni-pčar.) Na graščinski „frati“ so dne 11. maja zjutri štirje možje požigali, da bi si zemljo za krompir pri redili. Popoldne istega dne nastane silen veter, ki vkljub dvema čuvajema razprši goreče oglje na bližnjo surhljad in jo vname. Ogenj se je z velikansko nagloščjo širil in upoštolil ogromno okolišč. Ljudstvo je imelo celo noč in še drugi dan mnogo napornega dela. Skoda na posekanem in stoječem lesu je velika.

Starigr tik Slovenjgrada. Shod Kmečke zvezde. (Konec.) Ko je dokončal g. državni poslanec Ivan Roškar svoj govor, mu je sledil trikratni na-

dušeni živio. Beseda se odda g. deželnemu poslancu Al. Terglavu. Ko je stopil na oder, so pozdravili savinjskega korenjaka burni živio-klici. V kratkem a jedrnatem govoru je razjasnil stališe štirih spodnjestajerskih strank, namreč: Kmečke zveze, socijalne demokracije, Narodne stranke in pa nemško-nacionalcev. Razjasnil je tudi razmerje slovenskega kmesta do njih in prišel do zaključka: Slovenski kmetski ne more biti socialdemokrat, ker so ti sovražniki pridnega dela, torej tudi kmečkega stanu. Za Narodno stranko se tudi slovenski kmetski ne moremo navduševati, ker ni izšla iz kmečkega stanu, mavec iz liberalnih in radikalnih (?) odvetnikov, brezvernih visokošolcev, katerim so se priklopili tudi učitelji, ker so znabiti napačnega mnenja o Kmečki zvezzi ali pa nočejo imeti s kmečkim ljudstvom tištega ozkega stika, ki je neobhodno potreben. Nemaci nočemo biti, ker nam je nad vse draga materina beseda. Kmetje gremo torej v Kmečko zvezo, ker nam že ime pravi, kar stvar vsebuje. Tu smo se zbrali sami, v Kmečki zvezi hočemo braniti tudi svoje koristi. Torej vsi v Kmečko zvezo! Bog jo živi! Sledi trikratni živio. Za njim nastopi g. dr. Korošec. Omeniti moram, da je takoj od začetka povedal, da ne bo udrihal po drugih stanovih (kakor je navada pri shodih Narodne stranke, op. dop.), ampak da bo pel kot nekdaj srednjiveški trubadurji pesem ljubezni, ljubezni vseh slovenskih stanov med seboj. Omenja najprvo splošno, kako je slovenska inteligence (razumništvo) polna mržnje do kmeterov, kar bi ne smela biti. Če hočajo kmetski povzdigniti, ga ne smejo imeti več za tlačana, mavec za sebi enakega. To zahteva dandanes že tudi demokratični duh časa. Posamezno vabi nadalje uradnike in učitelje v naše vrste. Razloži jim, da se bodo tudi kmetski potegovali za njih pravice, če se bodo tudi uradniki zanimali za kmečke koristi. Nazaadnje pa pride vprašanje glede šolstva. Govornik je osebno proti poldnevnu pouku, a je zato, da začnejo otroci obiskovati šolo šele po dopolnjenem 7. letu. Kar zamudijo s prvim letom (6.-7.), lahko popravijo v poznejših letih, ker so duševno bolj razviti. Ugovarjal je govorniku z medklici njegov včasov g. učitelj Runovc, katerega je g. govornik koncem govora ljubezljivo poučil. Znabiti mu bo hvaležen. Med burnimi živio-klici sklene g. govornik dr. Korošec svojo pesem ljubezni. Ker se ne oglesi od nasprotnikov nihče k besedi, prebere g. Pavel Žagar slediči dve rezoluciji: 1. da se izreče od zborovalcev popolno zaupanje Kmečki zvezi in njenim poslancem. Nihče, tudi nasprotniki niso nasprotovali, ampak tudi burno odobravali predlogu. 2. da se izrazi ogorčenje nad postopanjem nemških uradnikov pri sodiščih v narodno-mešanih krajih, posebno glede zaničevanja slovenskega jezika pri koroških sodiščih ter se zahteva, da se celotno uredi jezikovno vprašanje v celi Avstriji. Zopet vsi zato. G. Schöndorfer zaključi shod s trikratnim živio gg. poslancem in s prisrčno zahvalo. Sledili so še prosti razgovori kmeterov s poslanci. Udeležencev je bilo blizu 500. Vsi so z zanimanjem poslušali in se z veseljem poučili o važnih vprašanjih. Mir se ni kalil. Starotrančanom in sosedom pa bo ostal ta dan v dragem spominu.

s Drevo je ubilo v Doliču ženo žagarja Andreja Pušnik.
s Zgodovinsko društvo priredi v nedeljo dne 24. maja 1908 ob 3. uri popoldne v Slov. Gradcu v okoliški šoli poljudno predavanje. Predmet predavanja: Zgodovina Slov. Grada in okolice. Predava gosp. dr. Anton Medved. Vstop je prost. K obilni udeležbi vabi oder "Zg. društva".

Konjiški okraj.

k Posojilnica v Oplotnici imela je zavoljo prej obolelega načelnika še le 16. t. m. svoj občni zbor, kateri je računski zaključek za leto 1907 potrdil in dodačno načelstvo zopet izvolil. Sklenilo se je tudi soglasno, da odstopimo od deljske zveze in pristopimo k ljubljanski, ker celjski voditelj in njih listi: "Domovina", "Nar. List", Kmečki zvezi nasprotujejo in najboljše katoliške domoljodce blatio in narodno slogo rušijo.

k Prihova. Uredništvo izjavlja, da z dopisom iz Prihove Š. 6 in št. 20 "Slovenskega Gospodarja" g. župnik, ni v nobeni zvezi.

k Cadram. V Cadramu se vrši dne 28. maja popoldan po večernicah shod S. K. Z. Govoril bodo državni poslanec g. Pišek. Somišljeniki, udeležite se v obilnem številu.

Celjski okraj.

c Slavni "Domovini" v Celju. Ker si, ljuba "Domovinica", tako prijazna, da se me rada spominjaš in prepuščaš predalce za mojo malenkost, se ti prav prisrčno zahvalim. Vidiš, tå je zame precejšna čast, če se moje ime leskeče v ozvezdju naših dnešnih mož, kakor dr. Korošca, Benkoviča, Roškarja, Pišeka itd. Se imenitem postanem sčasoma. Le piš naprej, kolikor se ti poljubi; samo eno te prosim, hvaliti me ne smeš, drugače pridem še ob dobro ime. Naši može so mi že parkrat očitali, da nisem zadosti črn; pa kaj morem jaz zato, če sem bolj rujav. Oprosti pa, da nisem bil do tebe dovolj obziren, kakor bi se spodbil za tako čedno 19letno gospodino, kakor si ti. Glej, že dvakrat si mi pisala v 50. in zadnji številki, jaz pa ti nisem odgovoril. Oprosti torej, sladka "Domovina", ti zla ta dušica, nisem imel časa, pa sem tudi bolj len za

pisanje. Rad te pa imam. Zato te tako med štirim očmi prav ljubezljivo opozorim, malo bolj pazi! Glej, v 50. štev. si se malo vrezala, hudobni ljudje bi, rekli, grdo zlagala. Vidiš, če bo šlo tako naprej, bode svet začel sumiti o tvoji mladosti in bo rekel, da si stara, brezzoba klepetulja in opravljivka. Pazi torej! Če pa misliš, da je imel tisti stari modri mož prav, ko je izrekel, da so vsi politikarji faloti — vzamem to hvaležno na znanje s ponizno pripombo: Kakšni falotje morajo biti liberalni politikarji, ker se imajo za največje politične bogove! Za zdaj pa, sladka "Domovina" → adijo, pa zdrava ostani, pa na me nikdar ne pozabi — jaz tebe nikdar ne bom. Kisdihand, frajen "Domovina." Tvoj p. Anzelm. — NB. Če bi hotel g. urednik "Domovine" kaj več zvedeti o mojih slabostih, ni treba hoditi v Mozirje in po gostilnah na razne pogovore; naj pride le v Nazarje. Pri kupici kisle izabele mu bom vse sam povedal.

c Uredniku "Domovine." Ali je res, da ste vi rekli, da sprejemete v vaš list vse, kar vam kdo pošlje? — Radovednež iz Mozirja.

c Trbovlje. Silno rahločutno žilico ima "Domovinu" dopisnik. Kmečka zveza je protestirala proti nepotrebnim javnim knjižnicam v Trbovljah in dopisnik že začne zmerjati. Očita kaplanom "branje." No, ti so pripravljeni vsak čas vrniti liberalcem vso bernjo, kar so je od njih dobili. Naj se le oglasijo. Ce je pristaš Kmečke zveze glasoval za knjižnico, s tem vendar ni rečeno, da je cela zveza za njo. In občinski odbor vendar tudi ni nezmotljiv, kakor misli dopisnik, da bi se ne smelo o njem ničesar pisati, posebno če hoče uvesti javno knjižnico na občinske stroške liberalno dijaško društvo "Prosveta." O nagradi pa se z dopisnikom ne bomo prerekali, ker ga to čisto nič ne skrbi. Je še prekilav za to.

c Radi škode po kobilicah v laškem okraju je vlada obljubila po posredovanju poslancev dr. Benkoviča uvesti nove poizvedbe, da se prepreči razširjanje te nadloge in po mogočnosti da podpora najbolj prizadetim posestnikom, bodisi v denarju, bodisi s šotno steljo itd. Tudi štajerska kmetska družba je obljubila pomoč. Opozorimo prizadete občine, da drugače postopajo nego lani in da naj politični oblasti pravočasno dajo vse potrebne podatke o škodi.

c St. Jurij ob Taboru. Dne 24. majnika bo imela kmečka hranilnica in posojilnica, registravana zadruža z neomejeno zavezo prvi uradni dan, spoden z gospodarskim predavanjem ob 3. popoldne v cerkveni hiši v St. Juriju ob Taboru. Vloge se bodo obrestovale s 4%, posojila dajala po 5%.

c Dobrnski nadučitelj Johan Vogler ima več mesečni dopust. Kakšnim študijam se hoče posvetiti, še ni znano. Sklenil je to, da preživi ta dopust na Dobrni.

c Občina Velika Pirešica v Savinski dolini. Od ondott se nam poroča, da je naš velezaslužni častni občan g. Jožef Kunej, župnik na Zgornji Ponikvi, že črez 20letni občinski odbornik kakor tudi že mnogoletni načelnik za solo na Zgornji Ponikvi pred kratkim bil zopet izvoljen šolskim načelnikom.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukaj smo v soboto 9. maja ob 10. uri predpoldne začutili precej močen potres, ki je trajal nekaj sekund. Dva tesarja, ki sta imela opraviti vrh zvonika, sta se poslošno prestrašila, ko se je začel semertja zjebati. Škode ni napravil.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo dne 10. maja se je po službi božji zbral 40 zaupnikov S. K. Z. k zaupnemu shodu, ki ga je vodil domači župnik. Shod se je soglasno izrekel za kmetsko podružnico za župnije Sv. Peter, Sv. Elma in Zibika, za katero se je že dvakrat vložila prošnja. Vsi navzoči so podpisali protest zoper trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki bi odprla naše meje srbski živili. Gledate prodaje glavnih pridelkov: vina, sadja in živine so zborovalci tirjali, naj vrla poskrbi za velike prodajne zadruge za vino, sadje in živino na raznih središčih države, da se ustalijo cene in odstrani pogubno meštarstvo. Dotično prošnjo so vsi podpisali, ravno tako prošnjo za razdeljen počitnem Šolski pouk in za upeljavo pouka o kmetskih domov po dve uri in še več do cerkve in šole. Hribovski otroci torej niso mogli biti deležni šolskega pouka, samo h krščanskemu nauku so prišli parkrat v kapelijo. Zato se je v dolinici Šokat blizu kmetije Brglezove napravila sicer lesena ali kaj lična šola, v katero bodo otroci hribovskih kmeterov imeli po pol in do eno uro. Poučevalo se bo vsak torek, četrtek in vsako soboto od 8. do 11. ure dopoldne. Dvakrat bo šel učitelj iz Gornjegrada, enkrat pa katehet od istotam. Po zimi ne bo šole radi slabih prometnih razmer. Tedaj so samo od Velike noči do Vseh svetnikov. Hribovcem je s to šolo zelo mnogo pomagano. Otroci se bodo naučili najpotrebnješega: čitanja, pisanja, računanja in veronauka. Dne 7. majnika se je nova šola otvorila in blagoslovila. G. Berk, gornjegrajski kaplan, je najpoprej blagoslovil razpeljo in nato šolsko poslopje. Napisel je g. katehet z lepimi besedami razložil pomen te šole ter je pozival navzoče starše, naj pridno in redno posiljajo svoje otroke k nauki. Katehet in učitelj boste le tedaj kaj dosegla, ako bodo starši podpirali šolo. Govoril je tudi razredni učitelj g. Sijanec, ki je navduševal otroke, naj bodo pridni, hvaležni in marljivi. Vsa slavnost se je izvršila, v najlepšem rednu. Ekskurenčna šola pri Brglezu pa naj uspešno deluje.

in pa nadrevizor Pušenjak iz Ljubljane. Ker se bo ta dan izvolil tudi podobor "Kmečke Zveze" za Gornjigrad, vabimo že danes vse kmetske in pristaše K. Z., naj pridejo v obilnem številu na ta shod, ki bo znamenit in poučen.

c Dol pri Hrastniku. V nedeljo dne 10. maja je zboroval pri nas podobor S. K. Z. Zborovanja se je udeležilo 63 zborovalcev, med njimi en župan in 11 občinskih svetnikov. Zbor se je toplo zavzel za starostno zavarovanje, ki bi naj obsegalo tudi male kmetske delavce in rokodelce. Dalje so tudi odločeno protestirali proti trgovinski pogodbi s Srbijo.

c Gornjigrad. Velikonočna veselica bralnega in izobraževalnega društva je pokazala, kaj premore vstajnost in marljivost naše kmečke mladine. Nastopili so prvokrat kot gledališki igralci, kot tamburaši in vendar je vsak svojo nalogo krasno izvršil. Kako samozavestno je nastopil "Krčmar pri zvitom rogu", žel je občo pohvalo. Kdo se ni od sreca smejal brivcu, ali fotografu, ali pa izbornemu kmetu iz solčavskih planin, ki se ne da zmerjati od frakarskih škrivov. Gospodinja v igri "Jeza nad petelinom" je bila kakor bi si ne mogli boljše želeti, botra Katra je s svojim visokim glasom in šnofanjem zbujala bučen smeh. Vse igralke in igralci so bili kaj dobro opravljeni za svoje vloge, igralo se je obekrat prav dobro. Nov tamburaški zbor je prav s čutom udarjal mile naše pesmi; ravno za tamburaški zbor nas zavida nasprotniki, vse sile so napeli, da bi ga onemogočili, pa za enkrat jim je poslošno spodeljelo. Ravno zaradi tega nasprotnanja imajo tamburaši še večje veselje in marljivo se vadijo novih komadov. Občinstvu se je tudi petje izborno dopadlo. Milih glasov "Narodnih pesmi" pač ne bo nikdo kmalu pozabil. In pa krasen gledališki oder! Vsa čast g. Cesarju, da je tako mojstversko izvršil delo! Tako žive barve, tako okusno je vse, da je res ponos ta oder za bralno društvo. Saj se je pa celo nasprotnikom tako dopadel, da so se prikradli ga gledat, pa ne da bi plačali vstopnino, ampak kar nek drugi dan na skrivnem. Lepi junaki to! Pripravljamo se že za prihodnjo veselico, pa še ne izdamo, kak bo spored. A zdaj že klicemo: na svidjenje!

c Gornjigrad. Tukajšnji marljivi gledališki diletantje so v nedeljo dne 10. t. m. zopet uprizorili dve enodejanki. Igrali so gledališki igri "Raztresenca" in pa "Lokavega snubača." Obe igri ste vzbudili mnogo nedolžnega smeha in sta splošno ugajali. Igralci pa so se tudi potrudili, da so svoje uloge rešili prav dobro. Poslušalcev bilo je povoljno število, zlasti smo opazili več kmeterov, zlasti iz Bočke občine. Pred igrama je svirala domača Narodna godba na lok. Komaj nekaj tednov je, kar se je ustanovila, vendar nas je vse presenetilo precizno igranje. Tudi petje je prav ugajalo. Tri mešani zbori: "Gori, gori na planine", "Naša zvezda" in "Nazaj v planinski raj" so pa tudi kaj lepe kompozicije. Nekaj novega je bila Volančeva "Slovenskim mladenkom", kateri ženski zbor se je pel s spremeljevanjem orkestra. Splošni utis veselice bil je zelo dober in se bode veselica, kakor čujemo, ponavljala v nedeljo dne 24. t. m.

c Sokat pri Gornjegradi. Gornjegrajska fara se razteza tudi po hribih in gorah precej na široko, tako da imajo od posameznih kmetskih domov po dve uri in še več do cerkve in šole. Hribovski otroci torej niso mogli biti deležni šolskega pouka, samo h krščanskemu nauku so prišli parkrat v kapelijo. Zato se je v dolinici Šokat blizu kmetije Brglezove napravila sicer lesena ali kaj lična šola, v katero bodo otroci hribovskih kmeterov imeli po pol in do eno uro. Poučevalo se bo vsak torek, četrtek in vsako soboto od 8. do 11. ure dopoldne. Dvakrat bo šel učitelj iz Gornjegrada, enkrat pa katehet od istotam. Po zimi ne bo šole radi slabih prometnih razmer. Tedaj so samo od Velike noči do Vseh svetnikov. Hribovcem je s to šolo zelo mnogo pomagano. Otroci se bodo naučili najpotrebnješega: čitanja, pisanja, računanja in veronauka. Dne 7. majnika se je nova šola otvorila in blagoslovila. G. Berk, gornjegrajski kaplan, je najpoprej blagoslovil razpeljo in nato šolsko poslopje. Napisel je g. katehet z lepimi besedami razložil pomen te šole ter je pozival navzoče starše, naj pridno in redno posiljajo svoje otroke k nauki. Katehet in učitelj boste le tedaj kaj dosegla, ako bodo starši podpirali šolo. Govoril je tudi razredni učitelj g. Sijanec, ki je navduševal otroke, naj bodo pridni, hvaležni in marljivi. Vsa slavnost se je izvršila, v najlepšem rednu. Ekskurenčna šola pri Brglezu pa naj uspešno deluje.

c Nazarje. K. s. izobraževalno društvo priredi na Vnebohod na 31. maja po popoldanski službi božji veselico z igro: Raz Marijino srce. K obilni udeležbi vabi oder.

c Kmetiško društvo na Frankolovem, registrana zadruža z neomejeno zavezo, sklice občni zbor v nedeljo dne 25. maja po popoldanski službi božji veselico z igro: Raz Marijino srce. K obilni udeležbi vabi oder.

c Brežice. V tukajšnji bolnišnici je umrl dne 6. t. m. g. Martin Serbec. Dne 8. t. m. je bil prepeljan v Koprivnico, kjer se je vršil prihodnji dan zelo veličasten pogreb. N. v. m. p.!

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. Tukaj je umrl dne 17. t. m. g. Jožef Hohnjec, oče bogoslovnega

profesorja dr. Jožeta Hohnječa v Mariboru. Svetila
znanstvena luč!

Slovenska gospodinja.

Naša izobrazba.

Moja beseda velja slovenskim ženam in mladenkam na kmetih. Važno je naše mesto v rodbinah. Ako smo dobre, poštene, vzorne, smo solnce vsake rodbine, ki razsvetljuje in osrečuje notranje rodbinsko življenje, nasprotno ako smo slabe, smo nesreča za hišo. Vendar pa se za našo vzgojo kaže tako čudno malo zanimanja na Slovenskem Štajerju. To me boli in zato sem zastavila svoje pero.

Svojo vzgojo in izobrazbo dobivamo slovenske žene in mladenke le v rodbini in v ljudski šoli. Kmečkemu slovenskemu ženstvu je nadaljna pot za izobrazbo zaprta. Nimamo zavodov in šol, ki bi bile našemu kmečkemu stanu prikladne. Če hočemo Štajerke v gospodinjsko šolo, moramo v Ljubljano, doma nimamo take šole.

Z veliko srčno radostjo je torej marsikatera od nas pozdravila snavanje slovenske gospodinjske šole v Celju. Šola bo krščanska, jezik bo slovenski in vzgoja bo prikrojna za kmečko ženstvo. Možje in mladeniči imajo svoje vzore v javnosti. Gospodinjska šola v Celju naj bo vzor štajerskih slovenskih žen in dekle. Vzemimo me agitacijo za to šolo v roke. Skorajšna ustanovitev te šole naj bo naša častna naloga. Nekaj časa se je kazalo še precej navdušenja za to šolo, sedaj so se pa, kakor se mi zdi, srca ohladila. Vzemimo, slovenske žene in mladenke to stvar v svoje roke.

Nekaj izobrazbe ali vsaj navdušenja za nadaljnjo izobrazbo smo dobivalo zadnja leta v dekliških zvezah naših izobraževalnih društev. Zakaj je tudi tukaj poleglo navdušenje?

Mojemu okusu ne ugaja, da bi me hodile na politična zborovanja in imele v politiki prvo besedo. Toda v rodbini se govori tudi o politiki. Žena mora razumeti svojega moža, zato ji ne sme tudi manjkat splošne politične izobrazbe. Me hočemo, da ostanejo naši možje pridni kmetje, krščanski in slovenski. Marsikateri mož, marsikateri mladenič je že prisnel veliko žalosti in nesreče v rodbino, ker je zasel v slabo politično stranko. Bodimo dobri duh svojim možem in sinom tudi v politiki! Odvračajmo jih od strank, kjer se prezira kmečki stan, kjer se govori proti veri in slovenščini. A kako bomo to storile, če nimamo nobene splošne izobrazbe?

Svojim sovrstnicam pa kličem: Skrbimo si s samoukom za izobrazbo!

Slovenska kmečka žena naj bo tudi izobražena žena! Pišimo v "Slov. Gosp." večkrat o svojih starovskih zadevah. Gotovo bo nam uredništvo dovolilo kak majhen prostorček v svojem listu. Navdušujmo se v takih dopisih in poučujmo se medsejedno.

Na svrdenje! Iskreno pozdravljeni sovrstnici moje!

Opomba uredništva. Seveda bomo načeljevi pri našali take sestavke od naših kmečkih čitalnic in naročnic. Odločili smo za to že danes poseben predel z napisom "Slovenska gospodinja", ki je slovenskim ženam in mladenkam za njih spise na razpolago.

Najnovejše novice.

Maribor. G. Ignac Pokorn, gimnazijski profesor v Mariboru, je umrl v sredo dne 20. t. m. Pogreb bode v petek.

"Kmetsko bralno društvo" v Rogoznici pri Ptaju priredi dne 28. maja ob 4. uri popoldan v gostilni g. F. Bračiča v Novi vasi janven poučen shod. Predaval bode potovalni učitelji g. Jelovšek o umni živinoreji. Vsi kmetje, tudi neudje se vabijo k temu predavanju, kajti le z umnim gospodarstvom se bomo postavili na boljšo podlago. Odbor.

Listnica uredništva.

Tinje: Žal prepozno! Poročajte dalje! — Šmarje: Prepozno za to številko. Prihodnjic! — Škale: Istotako. — Gorica: Ravno tako. — Ljubljana: Tudi prepozno. Prihodnjic! — St. Jurij ob juž. ž. l. Pride v prih. "Novice" — Sv. Martin pri Vurbergu: Ni bilo več prostora! Oprostite! — Sv. Lenart v Slov. gor.: Je prišlo prepozno za to štev. Pride prihodnjic! — Vurberg pri Ptaju: Prihodnjic! — Sv. Križ pri Slatini: Preosebno! — Gradič: Smo že prej dobili od druge strani. Srčna hvala! — Doberna, Sv. Jurij ob Taboru, Dobje pri Planini: Prihodnjic!

Loterijske številke.

Dne 16. maja 1908.

Gradec	13	43	42	65	15
Dunaj	49	54	67	8	21

Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj

sklice tem potom drugokrat občni zbor in sicer za v nedeljo dne 31. t. m. ob 3. uri popoldan h. g. Ivan Kranjc v St. Ilj pri Velenju tem pristavkom, da ker prvi na 10. t. m. sklicani občni zbor ni sklepčen bil, bo drugi pri vsem številu udov se vršil. Dnevnini red je isti ko prej.

K obilni udežbi vabi

načelstvo.

Prodaja posestva.

Jako lepo posestvo, pol ure od trga Marenberg oddaljeno, na okrajin cesti čez Radl na Eibiswald, novozidanha hiša in koncesija za gostilno, 20 oralov njiv in travnikov, 20 oralov mladega lesa, se radi dražbinskih razmer proda. Natančneje se izve pri posestnici gospe Elizabeti Schucher pri Sv. Janezu, pošta Marenberg.

417

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki pritožijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Šuhe gobe, pšenico, orehe, fižol sploh vse deželne pridelke, kupi Anton Kolenc v Celju, takojšnjo posiljatev. 393

Dveleten zdrav deček se pripreča za vsprejem kot lasten otrok pri dobriv krščanskih starših. 436

Pisara začetnika sprejme takoj notar dr. Firbas v Mariboru. 438

Vila

10 let davka prosta, v najlepšem delu, južna lega, krasna oprava, dober obrestni dohodek, v bližini južnega kolodvora, se radi rodbinskih razmer pod jako dobrimi plačilnimi pogoji takoj proda. Vpraša se v upravnštvo. Iz prijanosti pove natančneje tudi g. Pučelik, Kokšinjeg drevored št. 141, Maribor. 439

Čevljarskega učenca sprejme g. Anton Koren, Mlinska ulica št. 7 Maribor. 424

Dobre idočo gostilno z žganjirjo prodajalo tobaka, velikim sadonosnikom, milinom, travniku in njivo proda Anton Smorečnik v Dobrenji št. 40, p. Sv. Ilj v Slov. gor. 426

Kmečko dekle, katero se hoče v Mariboru šivat učit, se tako sprejme pri gospisu Jožetu Koschel, Gospoška ulica št. 16. Učiti se mora 4 leta, dobi stanovanje, hrano in 3 leta tudi vso oblike. Oglasiti se je treba pismeno pri zgoraj omenjeni gospisu. 420

Išče se oženjen vintčar, ki razume sadit amerikanske trte. Redi lahko 2 kravi. Zglasiti se je pri Franc Thaler, obč. Gornji Duplek, p. Vurbork. 431

Mlad, samski, izučen žagar želi službe poslovodja, (Platzmeister) pri kakem lesnem podjetju. Naslov pri upravnštvo "Slov. Gospodarja" 430

Čevljarski učenec se sprejme pri Eduard-u Schneider, čevljarskem mojstru v Deutsch-Feistritz. 433

Pridriga učeneca sprejme takoj g. Djivjak slikar in pleskar, župnjiska ul. št. 7, Maribor. 435

Trgovski učenec se tako sprejme pri F. K. v Studenicah pri Poljčanah. 399

Pozor! V najem, ali pa tudi proda se prav po ugodni ceni, zaradi državinskih razmer lepa velika hiša, s štirimi sobami, dve kuhinji in lepa velika šatnica, na kateri je več let dobro idoča trgovina z mešanim blagom, zraven hiše je lep velik sadonosnik in vrt za zelenjavno; hiša stoji pri okrajin cesti blizu cerkve na deželi okraj Maribor. Upamo da se bo vsakemu dopadel kraj, posebno zdaj, ko se vidi kakor kak cetoči paradiž, ki je celo v cvetju. Obeta nam tudi obilno sadja. Naslov pove uredništvo "Slov. Gospodarja". 400

Lepo kmečko posestvo z 28 oralimi, 4 orale obsegajočo sečen gozd, okoli 10 oralov je lepih njiv, 1/4 orala tvori amerikanski nasad, ostali orali so sadonosnik z žlahtnim sadjem, vse skupaj ob lepi cesti 1/4 ure od kolodvora v trgu Cmureku, se proda. Hiša so zidane, z opoko pokrite, vse v dobrem stanu. Dovolj je živine in kmečkega orodja. Vpraša se naj pri Francu Jaku, Polička vas št. 11, p. Jančina, ali pa pri Andreju Stradnerju, Süssenberg, Weitersfeld pri Cmureku (Mureck). 410

Lepa vila s 5 stanovanji, trgovino, svinskim in živinskem hlevom, velikim dvoriščem, 2 vrta, lepa njiva in sadonosnik se proda za 12000 K. Izplačati se mora 6000 K. Novavas št. 44, pri Mariboru. 405

Učenca z lepim vedenjem, ki je dopolnil 14. leto, sprejme Ivan Grizold sobni slikar v Studenici pri Mariboru. Deublerjeva ulica št. 31. 406

Posestvo v Rošpahu obstoječe iz vinograda, njive, sadonosnika in gozda, poslopja, ene sobe in kuhinje, hlev za krave, dva hleva za svinje, prodam za 5000 K. Vpraša se Humboldtgasse 6, v Mariboru. 409

Mladinka, večna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, ki zna šivati na stroj in razume tudi druga ročna dela, išče kake primerne službe do 15. junija. Naslov pove upravnštvo "Slov. Gospodarja". 401

Kot pismoneča želi službe trgovca posten mož do 1. junija. Naslov v upravnštvo. 372

Lepo posestvo obsegajoče 14 oral med tem 3 orale vinograda z lepo zidanou hišo, kletjo, hlevi in gospodarskimi poslopiji se v Špitalcu pri Konjicah zaradi rodbinskih razmer ugodno proda. Pojasnila daje posestnik Fran Kmecl, Celje, kovačke ulice. 373

Učenec z lepim vedenjem, ki je dopolnil 14. leto sprejme Josip Mačuh, krojaški mojster, Domgasse št. 5. v Mariboru. 381

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latsko Ferdinand Schoschartitsch-gasse 5. Studenci Maribor. 383

Lepo posestvo v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša v gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv v travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gospodino ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Lepo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Mnogo je živine, posebno svinj. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastniku tvrdke Leopold Blau, Maribor, Gospoška ulica 5. 408

Instrukcije išče pošten dijak. Počneval bi lahko vse predmete, kar tudi igranje na gošti in klavir. Natančneje se izve pri uredništvu "Slov. Gosp.". 418

Lepo posestvo obsegajoče 19 oralov, 30 minut od Maribora, z lepo hišo, travniki, njive in gozd, se poslopje v Špitalcu pri Konjicah zaradi rodbinskih razmer ugodno proda. Pojasnila daje posestnik Franc Kmecl, Celje, kovačke ulice. 366

Učenec iz poštene hiše, kateri ima veselje do trgovine in zna dobro računiti, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Franc Šeršen v Ljutomeru. 366

Krožilnik (Ringelspiel) v najboljšem stanju, s plinovim lučjo, dva bobna, lajne, kratko cela oprava, se proda po najnižji ceni. Oglasili se naj osebno ali pismeno pri g. Ferdinand Feuchtmeyeru na Ščavnici sv. Ana na Krembergu blizu Cmureka. 318

Prodaja veliko posestvo 3/4 ure od Maribora, obstoječe iz velikih travnikov, njive, velikega gospoda za sekati v vinogradov. Z vsem je osem poslopij, velike kleti in vse premično-odrodje je zelo po ceni na prodaj. Površina 61 oralov, cena zelo ugodna. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastniku firme Leopold Blau, Maribor, Gospoška ulica 5. 407

Stampilje veliko posestvo 3/4 ure od Maribora, obstoječe iz velikih travnikov, njive, velikega gospoda za sekati v vinogradov. Z vsem je osem poslopij, velike kleti in vse premično-odrodje je zelo po ceni na prodaj. Površina 61 oralov, cena zelo ugodna. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastniku firme Leopold Blau, Maribor, Gospoška ulica 5. 407

Prodaja veliko posestvo 3/4 ure od Maribora, obstoječe iz velikih travnikov, njive, velikega gospoda za sekati v vinogradov. Z vsem je osem poslopij, velike kleti in vse premično-odrodje je zelo po ceni na prodaj. Površina 61 oralov, cena zelo ugodna. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastniku firme Leopold Blau, Maribor, Gospoška ulica 5. 407

Vzajemna zavarovalnica zoper ogenj

X. redni letni občni zbor

dne 26. maja 1908 ob 11. uri dopoldan v gostilni Ivan-a Ermenc.

Vspored:

1. Pregled in odobrenje letnega računa za leto 1907.
2. Volitev odbora in ravnateljstva.
3. Razni nasveti.

Ako se prvič sklicanega občnega zbara ne udeleži zastonstvo število udov, se vrši isti ob 2. uri popoldan istotam z istim vsporedom.

K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

Franc Ksaver Kantner

pilarski mojster, Maribor, Te

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg štev. 5, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s $4\frac{1}{2}\%$ obrestmi. Obresti se pripisajo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjižice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

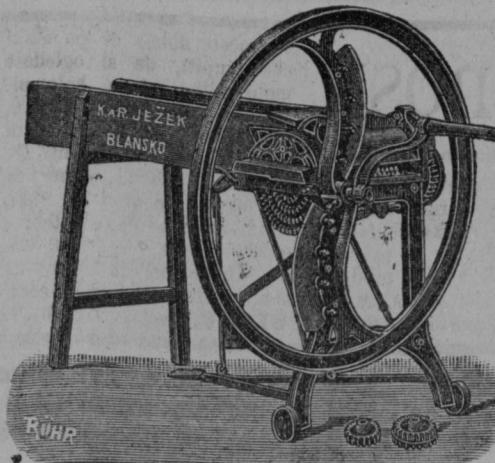
Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5% in $5\frac{1}{2}\%$ in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgo pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrtnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

88 (k. I.)

V Gornji Polskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEŽEK

veliko zaloge vseh vrst kmetijskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vitli ali gepelni, predelja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlini za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čistilnice, droblni mlini, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, bencinovih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za pekarni itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunijo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragarskem. 434

Prodajalka, zmožna nemškega in slovenskega jezika, ki je že uslužbena v kaki trgovini mešanega blaga, se takoj sprejme v trgovini za suho meso. Naslov: Poštni oddelek 40, Maribor. 429

Kmečka hranilnica in posojilnica v Konjicah

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

uraduje vsaki četrtek od 8—12 ure dopoldne.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s $4\frac{1}{2}\%$ obresti. Obresti se pripisajo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5%, in na osebni kredit proti $5\frac{1}{2}\%$ obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev itd. Dolgo pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrtnitvi gotovih izdatkov.

Tozadevne prošnje in druge pojasnila se sprejemajo in dajejo v pisarni, ter se hitro in brezplačno rešujejo tudi ob drugih dnevih. 378

Načelstvo.

Objava.

P. n. občinstvu poročamo tem potom, da je naše glavno poverjeništvo za Slov. Štajersko v Mariboru s 15. majem t. l. prevzel gosp. **Franc Pograjc**, katerega priporočamo vsem, ki želijo pri naši edini slovenski zavarovalnici kaj zavarovati.

Ravnateljstvo

vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbom cerkevnih zvonov v Ljubljani. 428

Za sedanji čas!

se celemu Slov. Bistriškemu okraju priporoča, da naj kupi vsak: galico, brizgalnico, pat. lug na mesto apna za škopljene vinogradov, gumi trake, cevi, pipe i. t. d. Najbolj jamčene kose, srpe bruse in vile. Dolgo želeso, žage na vodno moč, domačo pijačo, Bartelov prašek za živino in svinje vsake vrste, želesnino i. t. d. pri

A. Pinter-ju
425 pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg štev. 10.

Priporoča popolnoma sveža in kaljiva deteljna, travina, runkelnova, svinske salate, korenjevega in vrtna semena. ►►►►► Rafija za vezanje trte, galico, žeplo, bartelovo klejno apno, kakor tudi vse vrste cerkevnih sveč, kadilo, oljčno olje in vse drugo v mojo stroko spadajoče blago. 180

Jamčim za dobro in ceno postrežbo.

POSESTVO,

ki meri 22 oralov, z zidanim poslopjem, hrami in hlevi, 8 oralov gozda, 3 oralni njive in sadnega drevja, 9 oralov travnika, se po ceni **prodra**.

Drugo posestvo s 14 oralni, lepi hrami, 3 oralni gozda, 4 oralni travnika, 3 oralni njive, 2 vinograda in sadnega drevja.

Jedno posestvo s 35 oralni, 24 oralov travnika, 8 oralov njive, 4 oralni gozda in 12 glav goveje živine. Vse se prodra zelo po ceni.

Vpraša naj se pri g. Viljemu Suppancu, Bankalari-gasse 4, Maribor. 414

Pozor!

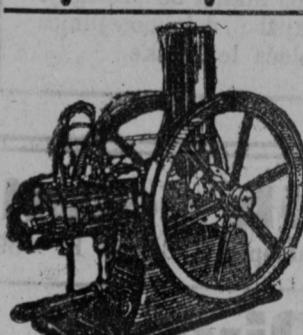
Pozor!

Slamnikarska zadruga

v Mengšu, Kranjsko

priporoča svojo bogato zalogo moških, ženskih in otroških slamnikov. Naročite čim preje, da se more naročilo pravčasno izvršiti. **Naredno podjetje!** Solidna postrežba! Ilustrirani ceniki franko in zaston. Vsakemu se na željo pošljejo vzorec slamnikov na ogled, ako se to želi. **Išče se zastopnik za Štajersko.** Slovenci! Poslužujte se edine slovenske zadruge za slamnike! ►►►►►

Svoji k svojim! 228 Svoji k svojim!

pri katerih stane ena konjška moč za eno uro $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ vinarja.

Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič, nastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Karol Sinkovič,
ključavnitar in izdelovalatelj
motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji,
so najboljši za industrijo in polje-
delstvo

Climase
Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjška moč za eno uro $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ vinarja.

Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,
nastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Demetrij Glumac kotlar

Ptuj, Poštna ulica in MARIBOR, Kaserngasse št. 18
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljši brizgalnice,
pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vseh vrste ceno in hitro.
Kupujem star baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.
izdeluje altarje, prižnice, podobe in vse druga stav-
binska dela iz kamna, žrfi, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spo-
menikov.

Vsi marmornati oltari v baziliki v
Mariboru so moje delo.

Sedaj je priložnost,

24, 28 in 30 kr. Sateni novomodni, po 30 in 40 krajcarjev meter. Capiji v veliki izbiri. Volne za ženske obleke v vseh barvah m po 40, 60 in 70 kr. Svilneni robci najnovejši po 90 kr. gld. 1, 1-20, 1-60, 2 itd. Perkalnatni robci po 22 in 30 kr. Cajgi za moške obleke po 50, 60, 70 itd. Štofi za moške obleke v veliki izbiri po gld. 1-20, 1-40, 1-80 itd. Srace za delavnik in praznike po 60, 70, 80, 1-10, 1-20 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robcev, dežnikov in predpasnikov. Civilih belih pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem. M. E. ŠEPEČ, Grajski trg. št. 2.

ZA ŠOLO!

kupuje tablice, kamenčke, zvezke, svinačnike, peresa, peresnika itd. v narodni trgovini :: : :
VILKO WEIXL, Maribor, Gospodska ulica 33.

Velika zalog raznega papirja, zavitkov in zapisnih knjig po najnižji ceni.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru

Tegetthoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnegledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in :: hitro izvršijo. ::

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana ed občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po tako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

!! Glavna zaloga BARTHELNOVEGA apna za poklajo !! Razne vrste travnega, detelinega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča

M. Berdajs

Maribor !
Sofijin trg

Pozor! Za spomlad! **Pozor!**
Manufakturana trgovina
RUDOLF HÄVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenega ter perišnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše šope za moške obleke po primerno nizkih cenah. — Postrežba fočna in strogo solidna!

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in špecerijskim blagom

L. Kuharič,
:: Ormež ::

priporoča cen. občinstvu sveje veliko, novo zalogo. Cene nizke, postrež. točna. Kdo hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino priti.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otročje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj? :

kupujemo pri **JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,**
Tegetthofova cesta št. 21.

Zato:

ker se tam dobri najboljše blago po najnižji ceni in sicer za spomlad velika izbir za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, žensko in moško perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste. :: :: ::

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete gline prizbrane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeko, plôšče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zalog tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

Mar. Meden.

Kapljice za želodčni krč : Stane ena steklenica 50 vinarjev.

Žganje proti trganju : Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobih in udih. Cena 1 K.

F. Prull : mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg št. 15.

Isvoji k svojim !

R. Salmič, Celje

Naredni den.

Največji in najcenejši eksport. ur — srebrnine, zlatnine in optičnih predmetov. : Naročite najnovejši cenik brozplačno.

Za 10 ozir. 20 K denarja, 12 ozir. 25 K Palma; trgovcem je poseben zaslužek in barvno slikano lepako.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruža z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vioge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navaudne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¾%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenči praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

• S. FRAS, •

akademični slikar in učitelj risarstva
sedaj Građec Machargače 33

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih slikarij, v različni proti vremenu stanovitim tehnikam, kakor: Al fresko, tempera, Kascin itd. Prevzamem tudi slikarijo na platno z oljnatimi barvami, kakor altarne slike, križeve pote in tudi slikanje portretov, popravljanje vsakovrstnih slik. Zagotavljam natancno in umetniško izdelovanje.

19 Marijinih pesmi

za solo in mešan zbor z orgljami op. 51. Cena 2 K. 395

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

župnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu očinstvu v izvrševanje najfinnejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

344 365

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar,

Maribor, Kasinogasse št. 2

naznanja da se je preselil iz Gornje Radgona v Maribor ter se veleč. duhovščini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevidnih potov kakor vse v slikarsko in plesarsko stroko spadajoča dela, od priproste do najfinnejše izpeljave. Bralnim društvom se posebno priporoča za slikanje odrov.

404